

Juozas Grauzinis
7128 S. California Ave.
Chicago, Ill. 60629

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

ALP 2634
Larch

USPS 157-580

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
6116 ST. CLAIR AVENUE • P.O. BOX 03206 • CLEVELAND, OHIO 44103
Vol. LXXII Sausis - January 15, 1987 Nr.2

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

Valiukėno raportai

Labai įdomus jų likimas

Vytautas Meškauskas

Pereitų metų pabaigoje sovietų propagandos išprovokuoti stabtelėjom prie paskutiniųjų nepriklausomybės dienų. Dabar prisiminkime pirmąją sovietų okupaciją pasekusį vokiečių pavergimą. Gerą progą tam duoda netrukus išeinančiam NAUJOSIOS VILTIES 19 Nr. atspausdinti Antano Valiukėno pranešimai demokratiniam užsieniui.

Sovietams okupuojant Lietuvą, tas tada dar jaunas žurnalistas, tautinės srovės leidinių bendradarbis, pabėgo į Vokietiją ir kiek laiko praleidęs darbo stovyklose atvyko į Berlyną. Ten jis tapo į vokiečių nemalonę jau patekusio pasiuntinio K. Škirpos artimu bendradarbiu, pasiuntinybės tarnautojams išsiskirčius asmens sekretorium. Per Škirpą jis susipažino ir susidraugavo su švedijos karo atache Berlyne pulk. Carl H. Julien-Danfelt'u. Po laikinosios vyriausybės išvaikymo susikūrusio Lietuvos pagrindinio pavedimu jis parašė visą eilę pranešimų apie padėtį Lietuvoje ir paprašė to pulkininko persiųsti Lietuvos pasiuntiniui Stockholme Vytautui Gyliui, kad tas juos perduotų kitiems mūsų diplomatams ir organizacijų žinia. Neatrodė, kad tie praneši-

mai būtų pasiekę mūsų spaudą, ne visai aišku ar liko kokie jų pėdsakai kitų mūsų diplomatų archyvuose, nors žodžiu jie aiškino si apie juos girdėję. V. Gylys nebuvo pagarsėjęs savo energija ir apsukrumu. Po karo tapęs gen. garbės konsulu Kanadoje, jis nepasirūpino net apsaugoti savo asmenišką archyvą, kuris po jo mirties atiteko sovietams.

Per Gylį ar tiesiai iš švedų, kurie be abejo pasiliko sau nuorašus, Valiukėno raportai pasiekė JAV ambasadą ir jų fotokopijas Washingtono užtiko dr. B. Nemickas. Ten jie buvo persiųsti tik 1943 m. vasario 18 d., nors pirmasis Valiukėno raportas buvo rašytas 1941 m. rugpiučio 7 d. Reikia manyti, kad jų duomenimis prieš tai pasinaudojo JAV pasiuntinybė Stockholme, rašydama savo pranešimus apie padėtį Baltijos jūros rajone. Karui pasibaigus jie liko OSS (Office of Strategic Services) archyvuose kaip klasifikuoti — slapti dokumentai net iki 1980 metų. Nuo to laiko jie jau visiems prieinami. Jų autorius 1945 m. balandžio mėn. Berlyne suimtas ir pervežtas į Lukiškių kalėjimą Vilniuje, po tardymo (Nukelta į 2 psl.)

Antanas Valiukėnas (1913-1946)

RYTOJUS BE RYTO...

Aurelija Balašaitienė

Mirė muz. Rytas Babickas

Kaip toji Kaukazo legendos nutrūkusi styga, dar virpa paskutinis akordas dešimtyse salių keliuose žemynuose, kuriuose skambėjo tavo atnešta daina, Rytai.

Po ilgos ir sunkios ligos, iki paskutinės akimirkos nepasidavęs nevilčiai, sausio 5 dienai baigiantis, Rytas Babickas, muzikos, sporto vadovas, inžinierius ir taurus lietuvis, savo namuose, prie jo budint jo mylimai žmonai Aušrai (Barzdukaitei), amžiams užmerkė akis.

Šiandieną sunku įsivaizduoti, kad tas vitališkas, energingas, talentingas, užsispyręs ir nepalaužiamos valios asmuo paliko mus, paliko Čiurlionio Ansamblių, kuriame nuo 1959 metų ėjo koncertmeisterio pareigas, o 1983 metų rudenį mirus steigėjui ir vadovui Alfonsui Mikulskiui, perėmė ansamblio vadovo ir dirigento batutą. Paliko jis ir 1960 metais savo įkurtą Clevelando Vyrų Oktetą, apkėliavusį visas JAV ir Kanados lietuvių nausėdijas, kai kurias net daugelį kartų, gastroliavusį tolimoje Australijoje, davusį virš 200 koncertų. Visur jis buvo laukiamas ir palydimas su dideliu pasisekimu, atlikęs pagrindines koncertines programas iškiliuose kultūriniuose renginiuose, premijų įteikimuose, minėjimuose ir jubiliejuose, nukėliavęs virš pusantro milijono mylių, savo repertuare paruošęs virš 150 dainų išleides tris plokšteles. Visas dainas išmokė, daugumą jų aranžavo pats Rytas. 1979 metais šv. Jurgio parapijai išgyvenant krizę, Rytas Babickas sėkmingai atkūrė parapijos chorą, pastatė jį į puikų lygį ir tuo prisidėjo prie parapijos renesanso, o po tradicija tapusių bendrų Kūčių, švento vakaro religinis koncertas sutraukdavo gražų maldininkų būrį.

Šalia savo profesijos kaip elektros inžinierius, šalia muzikos, kuri buvo jo gyvenimo didžioji šviesa, Rytas buvo pasižymėjęs, iškilius sportininkas, jokioje srityje nepasitenkinantis patenkinamu pažymiu. 1959 metais įstojęs į "Žaibo" sporto klubą Clevelande, tapdamas vienu iš vyrų

Muz. Rytas Babickas (1930-1987)

tinklinio komandos iškiliausių žaidėjų, jis pasiėmė tiek moterų, tiek vyrų komandų trenerio atsakomybę. Jo treniruojama, moterų komanda Ohio valstijoje pateko į dešimties stipriausių komandų sąrašą, dviejų dešimčių metų laikotarpyje laimėjusi 15 pirmųjų vietų. Vyrų komanda laimėjo 60 rungtynių iš eilės. Čia jis susipažino su Aušra Barzdukaite, taip pat viena iš geriausių tinklininkių ir jiedu 1970 metais susituokė, toliau bendromis jėgomis tobulino savo interesų sritis, glaudžiai bendradarbiaudami kiekviename žingsnyje, net ir savo šeimyninių švenčių metu atidarydami plačiai duris dainos mylėtojams ir jų šeimoms savo namuose.

Iš arti stebint Ryto gyvenimą, negalima buvo nesišėbėti jo energija, ištverme ir sugebėjimu kiekvieną valandą kuo prasmingiausiai sunaudoti, kad visur būtų suspėta neskubant, ir visur daug atlikta. Sekmadieniais prieš pamaldas šv. Jurgio parapijoje Rytas

pravedavo choro repeticijas, po repeticijų dirigavo pamaldų metu. Po pamaldų ir trumpo pasižmonėjimo kavutės metu, neskubėdamas traukė į Lietuvių Namus pravesti Čiurlionio Ansamblio repeticijas. Kol sveikata leido, pirmadienio vakarais praleisdavo ilgas valandas sporto treniruotėje. Savaitės vidury ir kartais po Čiurlionio repeticijos sekmdieniais intensyviai dirbo su savo įkurtu oktetu, didindamas jo repertuarą, repetuodamas, mokėdamas, akompanuodamas. Atliekamu laiku, kiek jis jo turėjo, po tarnybos vakarais rašė gaidas, kūrė aranžamentus, ieškojo naujų kūrinių, kvietė vertėjus... Jo pastangų dėka oktetas išleido tris populiarias plokšteles, kurios buvo išparduotos.

Nebuvo lengvas ir be erškėčių jo kūrybinis kelias, nes, kaip sako lietuviškas priežodis, "aukštą medį visos audros lenkia". Rytas Babickas, ilgametis Čiurlionio Ansamblio tradicijų au-

(Nukelta į 13 psl.)

SAVAITINĖ POLITIKOS *Apžvalga*

Kanada turės savo OSI? - Opozicija tam ten stipresnė. - Nauji emigracijos iš Sovietijos įstatymai. - Sovietai kviečia investuoti...

Sausio 19 d. Kanados parlamentui susirinkus naujai sesijai, vyriausybė turėtų jam perduoti 22 mėnesius užtrukusias specialios komisijos kvotos rezultatus, ką daryti su nacių karo nusikaltėliais. Tai komisijai vadovavo Quebec'o aukščiausio teismo teisėjas Jules Deschenes. Kiek dabar neoficialiai žinoma, komisija rekomenduoja Kanadoje įsteigti kažką panašaus į JAV OSI. Ji taip pat rekomendavo, kad karo nusikaltėliai po teismo procedūros Kanadoje būtų išduoti Izraeliui ar Sovietijai. Kol kas tik vienas karo nusikaltėlis vokiečių Helmut Rauce, SS puskarininkis, buvo Kanados išduotas Vokietijai. Jis buvo kaltinamas prisidėjęs prie 11,584 Kauno žydų išžudymo. 1983 m. išduotas Vokietijai, 73 m. Rauce mirė kalėjime nesulaukęs savo bylos nagrinėjimo teisme.

Kanados žydai, kurių priskaičiuojama apie 350,000, komisijos rekomendacijom labai džiaugiasi, tuo tarpu pabaltiečiai ir ukrainiečiai, kurių paskutiniųjų Toronte gyvena apie 100,000, yra pasipiktinę. Jų pažiūrą, kaip praneša N. Y. Times, laišku Toronto Star dienraščiui pareiškė antropologijos dėstytojas Trento universitete Toronto priemiestyje Petersborough Ron Vastokas. Anot jo sumanymas įsteigti specialią įstaigą gaudyti nacių būtų nukreiptas prieš pabaltiečių ir ukrainiečių kilmės kanadiečius ir yra išplaukęs iš "a Hysterical Naziphobia". Tokia įstaiga tik pagilintų jau prasidėjusias aistras ir nesusipratimus. Kiti aiškina, kad be tokios įstaigos buvę nacių nusikaltėliai susilauks ramaus galo. Kiek jų ten yra? Žydai priskaičiuoja 3,000, Deschenes komisija susipažino su 660 įtariamųjų bylomis. Konkrečiai kaltinami tėra tik keletas, jų tarpe yra vienas 65 m. botanikos dėstytojas britų Kolumbijos universitete, 74 metų pensijon išėjęs plieno darbininkas Windsore, Ont. ir vienos įmonės direktorius, tarnavęs vokiečių dalyneje Ukrainoje.

★

Nuo Naujų Metų pradėjo veikti naujas Sovietijos emigracijos įstatymas, kurį sovietų propaganda bando pristatyti kaip labai liberalų. Iš tikro naujas įstatymas šeimų susijungimą, kuris leistų emigruoti apri-

boja tik artimiausiais kraujo giminėms — tėvais ir vaikais, vyru ir žmonos. Įstatymas draudžia ką nors tautiniai diskriminuoti. Tą nuostatą žydai laiko nukreiptu prieš juos, kadangi iki šiol iš Sovietijos daugiausiai emigravo tik jie. Dabar Sovietijoje esą apie 30 ar 40 tūkstančių žydų, armenų, vokiečių lietuvių, latvių ir estų, kurie galėtų tuo įstatymu pasinaudoti. Jiems išvažiavus, leidimo išvažiuoti iš Sovietijos prašyti galėtų tik naujai susituokę su užsieniečiais, kurių nebūtų daug.

Žydų, kurių 1979 m. iš Sovietijos išvažiavo net 51,000, pereitais metais iš-emigravo vos 914. Kitais niekas nesidomi.

★

Norėdami prisivilioti užsienio technologijos sovietai rengia naujas taisykles užsienio firmom steigti savo įmones Sovietijoje. Pagal jas užsieniečiai galės kurti tokias įmones kartu su so-

vietų institucijom, tačiau negalės turėti daugiau kaip 49% visų akcijų. Tokios įmonės bus keliems metams atleistos nuo mokesčių. Nors formaliai mišriom įmonėm turėtų vadovauti sovietai, tačiau užsieniečiams bus leista jas tvarkyti pagal savo išmonę. Dėl bendrų įmonių derybų jau vedamos su chemijos pramonės kompanija Monsanto — su jos pagalba planuojama pastatyti trašų fabriką Kazachstane, Occidental Petroleum Co. dėl papildomo išnaudojimo besibaigiančių naftos šaltinių ir Singerio siūvamųjų mašinų Co. Pastarajai, būtų leista pastatyti naują fabriką Orsoje, Gudijoje. Singerio Co. caro laikais turėjo savo fabriką Podolske netoli Maskvos, kuris buvo suvalstybtas ir dabar dar veikia. Mišrios su užsieniečiais įmonės nedalyvaus penkmečio planuose. Taip pat dar neaišku, kiek ir kaip užsieniai galės išsi-vežti pelno.

Valiukėno raportai...

(Atkelta iš 1 psl.)
mo buvo ištremtas Rytų Sibiran, kur sekančiais metais liepos mėn. ir mirė. Neliko ir OSS. Tos įstaigos vieta dabar užima CIA.

Prieš ilgėliau sustojant prie tų raportų reikia susipažinti su JAV žvalgybos situacija. Tuo darbu visai nepriklausomai vertėsi Valstybės departamentas, armija ir laivynas. Jausdamas artėjantį karą prezidentas Rooseveltas pavadė žinių rinkimą koordinuoti ir kada reikia pačiam griebtis iniciatyvos advokatui William J. Donovan, pravaržiuojamam 'Wild Bill'. Pirmajam pasauliniam kare jis buvo pasiekęs pulkininko laipsnį ir gavo visus galimus ordinus bei medalius už narumą. Jis ir anksčiau patarnaudavo JAV prezidentams. 1933 metais surinko nemažai informacijų apie Mussolinio Italiją ir jos kariuomenę, į kurią tuo laiku nebuvo rimtai žiūrima. Nujausdamas pas jį atsilankiusio Donovan uždavinį, Italijos diktatorius šaipėsi iš JAV žvalgybos. Girdi, amerikiečiai turi geriausią pasaulyje žvalgybą dėl to, kad jos... niekur negali rasti.

Dar prieš OSS įsteigimą Donovan, būdamas tik COI — Coordinator of Intele-

gence, bet jau su dideliu savo štabu gavo iš prezidento pavedimą, kuris faktinai neatitiko jo tikram uždaviniui patirti tik tikrą tiesą, nors ji būtų ir nemaloni. Vokiečiams užpuolus sovietus, Rooseveltas labai norėjo jiems padėti. Prieš pagalbą buvo nusiteikusi JAV visuomenė ir popiežius. Rooseveltas prašė Donavaną parūpinti argumentų už paramos davimą. Jo agentai patyrė, kad sovietų okupacijon patekę lenkai norėtų kovoti prieš vokiečius. Nelauktos talkos Donovan susilaukė ir iš savo draugo Lenkijos ambasadoriaus Washingtone Jan Ciechanowski. Tas 1941 m. rugsėjo 27 d. parašė amerikiečiui, jog jo žiniomis iš Londono lenkai taip veržiasi kovoti, kad į sovietų atgaivintą lenkų armiją visai nereikėtų šaukti naujokų — į ją stotų 100,000 savanorių, kuriems reiktų tik ginklų iš D. Britanijos ir JAV. Jis net girdėjęs, kad dvi divizijos jau suformuotos, o trečia baigiama.

"Kas jums specialiai rūpi — rašė lenkas — yra tai, kad SSSR, Anglijos pavyzdžiu, suteikė nepriklausomai tautinei armijai visas teises, leisdamas atidaryti savo mokyklą, duodama pilną

■ Iš kitos pusės

Skaitau ir tikrai nenoriu patikėti savo akim... Prieš kurį laiką išeivijoje pasirodė J. Švobos knyga Seiminė ir prezidentinė Lietuva. Gandas apie ją pasiekė ir gimtąjį kraštą. To paties pavadinimo išeiviams skiriamas savaitinukas nutarė duoti jį atkirtį. Žmogus, kuriam tai buvo pavesta, atrodo, pats knygos nematė. Dar blogiau — jį pasiekusį tik pavadinimą išiskverbė klaida — viena raidė 's' per daug. Tokiu būdu gavosi ne seiminė, bet 'seiminė' Lietuva. Ką daryti? Neradęs tokio žodžio lietuvių kalbos žodyne, atkirčio autorius žvilgtelėjo į Tarptautinių žodžių žodyną, kuriame iš tikro parašyta:

"seiminis (graikiškai seimos "žemės drebėjimas") — susijęs su žemės drebėjimo reiškiniais; liečiantis žemės drebėjimą; s-nės bangos — bangos žemės plutoje..."

Tai įkvėpė sekančią straipsnio pradžią:

"Reakcinė išeivių spauda šiemet 'praturtino' Lietuvos istoriją nauju 'atradimu'. Iki 1929 m. ... Lietuva, girdi buvo 'seiminė' — purtoma streikų, neramumų, socialinių sukrėtimų."

Taip paaiškinęs tą terminą, str. autorius paneigia, kad Lietuva vėliau buvo prezidentinė. Ji buvusi fašistinė diktatūra, kuri laikėsi tik teroru ir t.t., kas verčia nusišypsoti atsiminus, kad sovietai per kelias dienas išvežė į Sibirą šimtą kartą daugiau žmonių negu Smetonos režimas pasiuntė į savo darbo stovyklas per 14 metų. Išeina, jog juokiasi puodas, kad katilas juodas.

Prieš kalbant apie tai iš esmės, reiktų susitarti dėl terminologijos. Turiu pasakyti, kad po to atsitikimo su seimine Lietuva, negaliu tikėti, jog vartojame tuos pačius žodžius tiems patiems reiškiniams apibūdinti. Pavyzdžiui, vietos komunistų LAISVĖJE, randame tokią Ramunės Lazauskaitės korespondenciją iš Lietuvos:

"Tačiau neliks nuskriaustos ir tos moterys, kurios nusipirks lygaus rašto kojines. Fabrike pradėjo veikti trisdešimt čekų gamybos mezgimo automatų, kuriais pagamintos pėdkelnės bus naujo nerimo..."

Iš pradžių pamaniau, kad pėdkelnės yra kažkas panašaus į amerikonių 'panty-hose', tačiau dabar pradedu abejoti. Gal jie tas pėdkelnes užsimauna ant galvos? Tuo atveju būtų lengviau suprasti, kaip seniai pas mus įsipli- lietinės žodis 'seimas' buvo pakeistas graikišku 'seimos'.

(vm)

kultūrinę laisvę, teisę vietams jau buvo išibėgė- melstis krikščionims ir žydams. Mes jau turime savo karo kapelionus."

jusi, daug kas tokiu sovietų žiaurumo tiesiog negalėjo patikėti.

(Bus daugiau)

MACHINE MAINTENANCE
Immediate openings for individual with electrical skills in expanding plastic extrusion facility. Competitive wages and fringe benefits offered. Please apply in person:
FORTUNE PLASTICS, INC.
WILLIAMS LANE
OLD SAYBROOK, CT. 06475
EOE

BOOKKEEPER AUTOMOTIVE-GM
Basic knowledge required. Computer experience helpful. Pay commensurate with experience. Contact
Bernie at Cardinal Buick
(203) 649-4571. (49-2)

REMKIME TAUTOS FONDA

nes tik nuo mūsų priklauso kiek esame pajėgūs ginti ok. Lietuvos bylą laisvajame pasaulyje.

Neužmirškime LIETUVOS LAISVĖS IŽDO pagerbdami savo artimųjų atmintį ar tvarkydami savo palikimų reikalus.

Jūsų auka TAUTOS FONDUI paremia ELTA biuletenių leidimą 6 kalbomis ir padeda skleisti informaciją apie tikrą padėtį ok. Lietuvoje.

Visos aukos atleidžiamos nuo federalinių mokesčių

TAUTOS FONDAS
LITHUANIAN NATIONAL FOUNDATION, INC.

P. O. Box 21073
Woodhaven, N. Y. 11421

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVAP. O. BOX 03206
CLEVELAND, OHIO 44103
TEL. (216) 431-6344

6116 ST. CLAIR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

EDITOR: VYTAUTAS GEDGAUDAS
DIRVA (USPS 157580)POSTMASTER: Send address changes to DIRVA,
6116 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio 44103.Second-class postage paid at Cleveland, Ohio. Published Weekly
by American Lithuanian Press Radio Ass'n. VILTIS Inc. Subscription
per year \$17.00. Single copy 35 cents.

Prenumerata metams \$17.00, pusei metų \$9.00 • Atskiro numerio kaina 35 centai • Straipsniai pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos nuomone • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant • Už skelbimų turinį ir kalbą redakcija neatsako.

**METUS SUTINKAME SU VILTIMI
KIEK RYŠKESNIO RYTOJAUS**

Lietuvos atstovo, Lietuvos Diplomatinės Tarnybos šefo dr. S. A. Bačnio žodis į Lietuvą, įregistruotas Amerikos Balso Naujųjų 1987 metų proga.

Brangūs Tautiečiai,

Nuoširdžiausiai sveikinu su Naujaisiais 1987 metais paverptos tėvynės brolius ir seseris Lietuvos Diplomatinės Tarnybos ir Lietuvos Pasiuntinybės Washingtono vardu.

Sekdami tarptautinius įvykius matome, kas pasaulyje vyksta. Žinomą Vakarų ir Rytų bloko valstybių norą kalbėtis, surasti būdus, kaip derybų keliu išspręsti problemas, kurios įvairiais klausimais iškyla. Vakarų valstybės, priešakyje su Jungtinėmis Amerikos Valstybėmis, laikosi dialogo taktikos su Sovietų Sąjunga norėdamos, kad Sovietų Sąjunga vykdytų jos pasirašytus tarptautinius pasižadėjimus ir rodytų pozityvų bendravimo vaidmenį. Jos nori, kad Sovietų Sąjunga sumažintų ginklų gamybą, liautųsi kištis į kitų kraštų vidaus reikalus, gerbtų žmogaus teises.

Žvelgdami į mūsų tautos reikalus randame, kad 1986 metais lietuvių veiksniai ir organizacijos ryžtingai siekė, kad pasaulis būtų su pažindintas su lietuvių vargais ir su žiauria okupanto vykdoma priespaula Lietuvoje.

1986. 4. 15 d. Berne prasidėjusioje Helsinkio Baigiminio Akto pasirašiusiųjų valstybių ekspertų konferencijoje buvo pateiktos informacijos apie Lietuvos gyventojų ryšių su užsieniais suvaržymą, pasimatymų su užsieniečiais apribojimą, grubų sovietų elgesį muitinėse, išskirtų šeimų bei kalinių likimą. Toje konferencijoje nekartą Amerikos delegacijos pirmininkas, pagal L. K. B. Kronikos duomenis, priminė so-

persekiojimas ir diskriminavimas bei būtų nutraukta sovietinė kultūrinės priespaudos ir nutautinimo politika. Lietuvių veiksniai gavo iš daugelio valstybių atsakymus į memorandumus, kur buvo pasakyta, kad bus atsižvelgta į lietuvių prašymus.

Lietuvos, Latvijos ir Estijos diplomatiniai atstovai Washingtono Vienos konferencijos proga įteikė bendrą raštą Valstybės Departamente, primindami dabartinę būklę sovietų okupuotose Baltijos šalyse, kur grubiai laužomos žmogaus teisės nesilaikant Sovietų pasirašyto Helsinkio Akto. Jie prašė, kad Vienos konferencijoje JAV delegacija reikalautų, jog Sovietų Sąjunga laikytųsi Helsinkio Akto nuostatų.

Prisimintina dar, kad prezidentas Reagan savo 1986. XII. 10 d. proklamacijoje 5589, liečiančioje Teisių Rinkinio Dieną, žmogaus Teisių Dieną ir Savaitę 1986 metais pažymėjo, jog Sovietų Sąjunga tęsia Lietuvos Katalikų priespaudą ir pabrėžė, kad "Taika ir žmogaus teisių gerbimas yra neatskiriama dalykas. Istorija rodo, kad negali būti tikros taikos be žmogaus teisių gerbimo."

Žengdami į Naujuosius 1987 metus turime galvoje, kad ateinančiais metais minėsime 600 metų lietuvių tautos krikščionybės jubiliejų, kurį Romoj šv. Tėvas 1987. VI. 28 d. iškilmingomis mišiomis švęs ir paskelbs arkivyskupą Jur-

APIE DIDŽIASIAS LIETUVIŲ ŠVENTES*Antanas Juodvalkis*

Lapkričio mėnesį pradėtas sezoninis prekybininkų triukšmas, tęsėsi visą gruodžio mėnesį iki pat Kalėdų švenčių. Išeivijos organizacijų didžioji dalis neatsilaukė šio krašto biznio bendrovių reklamoms ir pasidavė jų įtaigojimams. Norėdamos sušvelninti reklamų sukeltą biznierišką triukšmą, ruošė savo nariams suėjimą.

gį Matulaitį palaimintuoju. Tai reikšmingas lietuvių tautai jubiliejus. Jį iškilmingai minint bus parodyta pasauliui mūsų tautos saitai su Vakarų civilizacija 1986. XI. 12 d. Washingtono vienbalsiai priimtą rezoliuciją, reiškiančią solidarumą su Lietuvos vyskupais ir tikinčiaisiais, prašančią JAV vyskopus paskelbti 1987. VI. 28 d. maldos dieną už persekiojamą Lietuvos bažnyčią. Šia rezoliucija kreipiamasi ir į Sovietų vyriausybę, kad ji pagal jos tarptautinius užsilaikavimus gerbtų lietuvių žmogaus teises, patenkintų Lietuvos vyskupų prašymą grąžinti religiniam naudojimui Vilniaus katedrą, šv. Kazimiero bažnyčią Vilniuje, kartu su Taikos Karalienės bažnyčia Klaipėdoje.

Baigiantis 1986 metams — Andrei Sakharovas gavo leidimą grįžti Maskvon, kur atsiradęs jis kreipėsi į Kremliaus valdovus, kad paleistų visus politinius kalinius ir sustabdytų Sovietų žiaurų karą Afganistane. Šis įvykis mums malonus prisimenant, kad Sakharovas 1975. XII. 12 d. lankėsi Vilniuje, kada ten buvo teisiamas Sergei Kovalevas ir atsimenant, kad Sakharovas, kartu su kitais rusais disidentais, parėmė 45 pabaltiečių 1979. VIII. 23 d. pareiškimą Vakarų korespondentams Maskvoje, kuriuo pabaltiečiai kreipėsi į Sovietų, valstybių pasirašiusiųjų Atlanto Chartą, Vakarų ir Rytų Vokietijų vyriausybes bei į J. T. Gen. Sekretorių su prašymu atstatyti Lietuvos, Latvijos ir Estijos nepriklausomybę ir paleisti visus politinius kalinius. Tikėkimės, kad Sakharovas ir dabar remia pabaltiečių aspiracijas.

Lietuvos klausimas 1986 metais buvo gyvas tarptautinėje arenoje. Naujuosius 1987 metus sutinkame su viltimi kiek ryškesnio rytojaus. Brangūs broliai ir brangiosios seserys įžengiant į Naujuosius 1987 metus linkiu Jums geriausios sėkmės ir tvirtybės išlaikyti mūsų tautos gyvastingumą dvasią, grindžiamą žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių principais.

mus, pobūvius su dovanų apsikeitimais ir gausiomis vaišėmis, skelbdamiesi lietuvių tradicijų saugotojais. Visą gruodžio mėnesį lietuvių salėse vyko nariams ruošiamos vaišės, vadinamos Kūčių vardu. Tik reta lietuvių organizacija tokius suėjimus pavadino tikru vardu — prieškalėdiniais pobūviais-vaishėmis. Pagarba jiems.

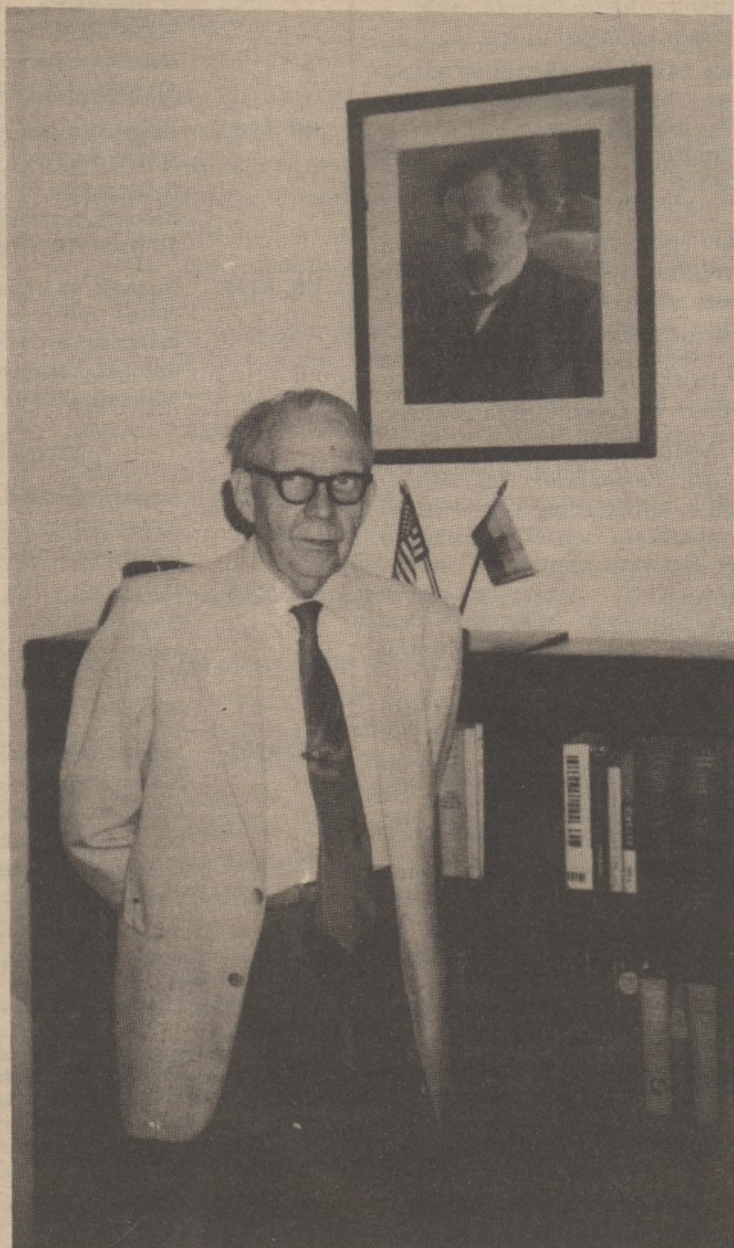
Lietuvių Enciklopedija (XIII t. 269-273 psl.) plačiai aptaria Kūčių žodžio kilmę, religinę prasmę, valgius, papročius ir t.t. Kūčių žodis yra gudiškos kilmės ir kartu su krikščionybės plitimu atėjęs į Lietuvą. Religine prasme, Kūčios yra "iškilminga religinio pobūdžio Kalėdų išvakarių vakarienė" (270 psl.).

Taigi, Kūčios yra surištos su Kalėdomis ir valgomos jų išvakarėse, o ne kurią kitą dieną. Būdingas Kūčių paprotys — plotkelės laužymas, valgių paruošimas, valgymas ir burtai, ko negalima padaryti kitomis dienomis. Organizacijų vadovybės, ruošdamos prieškalėdinius pasivašinimus, turėtų gerai susipažinti su Kūčių paskirtimi ir papročiais, o ne skelbti tradicijų saugotojais, patys jas lauždami. Sakyčiau, yra geras ir reikalingas paprotys ruošti savo narių tarpe su šitais tikimais, pabendravinimus, pasivašinimus, bet nederia skelbti lietuviškų papročių saugotojais ir vykdytojais.

Net ateistinė okupuotos Lietuvos valdžia, skatina laikytis šio papročio ir gruodžio 24 d. vakare valgyti Kūčias. Vietoj mums įprastos plotkelės, siūlo pasidailinti juodos duonos riekute, nors apie Kalėdas neužsimena nė vienu žodžiu. Irgi trūksta logikos: nėra Kalėdų, nors Kūčių vakariene valgoma Kalėdų išvakarėse.

Stebėjome ir pavydėjome Toronto lietuviams, kurie Kūčių vakarienes ruošia Kalėdų išvakarėse, prisilaikydami tradicijos, o ne kurią kitą jiems patogų vakarą. Praėjusiais metais ir Chicagos lietuviams tradicinę Kūčių vakarienę su ruošė LB soc. reikalų taryba savo Seklyčioje. Prisirinko pilnutėlę valgyklą (114 žmonių), o antra tiek turėjo būti atsakyta dėl vietos stokos, kaip pareiškė reikalų vedėjas D. Valentinitė. Kūčių vakariene praėjo susikaupime, giedant tradicines Kalėdų giesmes, pasidalinant plotkele ir vaišinantis tradiciniais valgiais, paruoštais skaniai ir skoningai išdėstytais ant stalų. Taip ir Chicaga susi-

(Nukelta į 4 psl.)

Lietuvos diplomatinės tarnybos šefas ir Lietuvos atstovas Washingtono dr. Stasys Bačnis savo kabinete.

M. Žitkaus nuotr.

Apie didžiąsias lietuvių šventes...

(Atkelta iš 3 psl.)

laukė bendros Kūčių vakarienės, ruoštos Kalėdų išvakarėse, kaip kad daroma ir Lietuvoje. Reikėtų ir toliau šį paprotį puoselėti ir bendras Kūčias ruošti tradiciniame Kalėdų išvakarėje — gruodžio 24 d.

Ta pačias proga prisimena ir kita lietuviams brangi šventė — Lietuvos valstybės nepriklausomybės atstatymo paskelbimas 1918 m. vasario 16 d. Vilniuje. Ši mums brangi ir labai reikšminga šventė minima pagrindinių veiksmų viena iš vasario mėnesio savaitgalių. Suprantama, kad sveitimame krašte kitaip minėti būtų sunku ir neatsiektų tikslo, kai kviečiami ir kitų valstybių atstovai. Šį įsitvirtinusių paprotį, prieš kelėtą metų, sulaužė Jaunimo centro valdyba, pirmininkaujama Irenos Kriaučeliūnienės, surengusi minėjimą tą pačią Vasario 16-tąją dieną. Šis paprotys tęsiamas ir naujosios JC valdybos, pirmininkaujamos Salomėjos Endrijonienės. Kadangi didieji rengėjai skelbia apie Vasario 16 minėjimą, tai jauniausiajai lietuvių kartai net nežinoma, ką toji Vasario 16-ji reiškia, kodėl ji minima. Šiais metais vasario 16 išpuola pirmadienį, tai reikėtų minėti vasario 15 d., bet Chicago lietuvių taryba paskelbė minėjimą daranti vasario 8 d., visą savaitę anksčiau. Kodėl ne vasario 15 d.? Dar negirdėjau, kada nepriklausomybės šventę minės JC valdyba.

Naujų metų sutikimai dar tebėra gyvi ir rengiami daugelio organizacijų. Chicagoje visos lietuviškos salės buvo užimtos. Naujųjų

metų sutikimus ruošė: Lietuvių opera JC didžiojoje salėje, o Dainava — kavinėje, tautininkai — Lietuvių tautiniuose namuose, šauliai — savo pastogėje, ateitininkai — savuose namuose Lemonte. Visos salės, kad ir nebuvo perkimštos, bet prisirinko pakankamai žmonių ir nuotaikingai sutiko Naujuosius Metus.

Chicagoje oras buvo daugiau velykinis, kaip kalėdinis, nes neturėjome sniego, o termometras daugiau svyro į šilumos, o ne šalčio pusę. Po švenčių atsikvėpę, pradėdame ruošti kultūriniams ir pramoginiams renginiams bei nepriklausomybės šventės minėjimams. Artimiausias didesnis renginys — spaudos balius — įvyks sausio 24 d. Niko's pokylių salėje. Rengėjas — Amerikos Lietuvių Tautinės sąjungos valdyba, pirmininkaujama dr. Leono Kriaučeliūno, o gausimas pelnas, skiriamas mūsų spaudai paremti. Meninę programą atliks Los Angeles vyrų kvartetas, vadovaujant pianistei Raimondai Apeikytei. Šokiams gros naujas žaros orkestras.

A. Juodvalkis

CUTTER GRINDER & DOVETAIL FORM TOOL

Experienced. Excellent pay and benefit package. Apply: Alden Tool Company Inc., 230 Deming Road, Berlin, CT, (203) 828-3556.

(49-2)

DENTAL HYGIENIST

Full or part time. Exc salary, medical benefits, paid vacation & sick leave. Days & hours flex. Call (203) 235-3539 for interview.

(49-2)

PUIKIAUSIUS KAILIUS RASITE

Chicagoje pas vienintelį lietuvių kailininką

NORMANA BURŠTEINA

185 N. WABASH AVE. CHICAGO, ILL. 60601

Tel. krautuvės (312) 263-5826; namų (312) 677-8489.

DETROIT

KLAIPĖDOS SUKILIMO MINĖJIMAS

Įvyks sausio 18 d. šv. Antano parapijoje, Detroitė. 10:30 val. už žuvusius ir mirusius Klaipėdos krašto vaduotojus. Mišias aukoja kun. Alfonsas Babonas. Mišiose organizacijos dalyvauja šu vėliavomis. 12 val. parapijos salėje akademija. Atidaro Vytautas Kutkus, įnešamos organizacijų vėliavos, pagerbiami mirę ir gyvi Klaipėdos krašto vaduotojai, LŠST centro valdybos pirmininko Karolio Milkovaičio paskaita ir po jos meninė dalis, kuria atlieka muz. Stasio Sližio vadovaujamas vokalinis moterų kvartetas.

Minėjimą rengia ramovėnai, talkininkaujant savanoriams, šauliams ir birutietėms.

„ŠVYTURIO“ JŪRŲ ŠAULIŲ KUOPOS KŪČIOS

„Švyturio“ jūrų šaulių kuopos tradicinės kūčios įvyko gruodžio 21 d. Šv. Antano parapijos salėje. Salės priekyje stovėjo šiaudinukais papuošta Kalėdų eglutė; prie jos — dvi žvakės. Virš eglutės kabėjo šv. Kazimiero paveikslas, kairėje — rūpintojėlis, dešinėje — Gedimino pilis su lietuviška vėliavėle. „Švyturio“ kuopos pirmininkas Bronius Valiukėnas kuopos vardu pasveikino į kūčias atvykusius svečius.

Prisimenant žuvusius dėl Lietuvos laisvės — žvakę uždegė LŠST jūrų vadas Mykolas Abarius, o ištremtuosius į Sibirą — žvakę uždegė dr. Algio ir Birutės Barauskų dukra Danutė.

Maldą prieš kūčių vakarienę sukalbėjo parapijos klebonas kun. Alfonsas Babonas. Po maldos laužėme plotkeles, dalinomės šventiškais linkėjimais.

Sesės šaulės kūčių vakarienei pagamino 12 tradicinių valgių. Stalus apdengė baltomis staltiesėmis ir papuošė juos gėlėmis.

LŠST jūrų vadas Mykolas Abarius savo kalboje kūčias jungė su tautiniais jausmais.

Vytautas Kutkus visus dalyvius pasveikino LB Michigano apygardos, LB Detroito apylinkės, Detroito žurnalistų ir Detroito ramovėnų vardu. Danutė Barauskaitė padėklamavo eilėraštį „Prie Kūčių stalo“ ir paskambino pianinu tris kūrinėlius.

Bronius Valiukėnas palinkėjęs linksmų Kalėdų ir laimingų Naujųjų Metų, padėkojo moterų vadovei Onutei Selenienei ir jos talkininkėms už kūčių paruošimą, o taip pat ir joms talkinusiems Mykolui Abariui, Romui Macioniui ir Baliui Telyčeniui. Moterų vadovė Onutė Selenienė savo padėkos žodyje paminėjo, kad grybus kūčioms dovanojo Kilmionienė ir S. Telyčienienė, o jai talkinino O. Abarienė, E. Bražiūnienė, S. Grigaitienė, S. Sirutienė, L. Macionienė, B. Vasiliauskienė, S. Telyčienienė, O. Kašlienė ir kitos moterys.

Mykolas Abarius pranešė, kad kūčių vakarieneje dalyvavo du jubiliečiai — Vytautas Kutkus, tą dieną šventės savo

70 gimtadienį ir dieną prieš gimtadienį šventusi Stefanija Telyčienienė.

Kūčios buvo gausios ne tik maisto patiekalais, bet ir dalyviais, kurių susirinko arti šimto asmenų. Po kūčių visi geroje nuotaikoje skirstėsi namo.

KUOPOS VALDYBOS POSĖDIS

Stasio Butkaus šaulių kuopos valdybos posėdis įvyko 1987 m. sausio 2 d. šaulio Kazimiero Sragausko namuose.

Posėdį pradėjo kuopos pirmininkas Vincas Tamošiūnas; jį pravedė pakviestas kuopos vicepirmininkas Edvardas Milkus, sekretoriauti — Jonas Bartkus. Praėjusių metų kuopos visuotinio susirinkimo protokolą perskaitė kuopos vicepirmininkas ir „Tremties trimito“ redaktorė Stefanija Kaunelienė. Kitų kuopos valdybos narių pranešimų nebuvo.

„Kariui“, „Draugui“, „Dirvai“, „Laisvajai Lietuvai“, „Tėviškės žiburiams“ ir „Lituanus“ paskirta po 50 dol., Jaunimo suvažiavimui Austrijoje — 100 dol.

Matildos Mėlienės knygą „Kryželiai Arktikoje“ į anglų kalbą išvertė Nijolė Gražulienė. Darbas kiek užsitęsė dėl vertėjos vyro Rimo Gražulio mirties. Knyga Morkūno spaustuveje

baigiama spausdinti ir greitai bus išleista. Spausdinimą prižiūri pirmininkas Karolis Milkovaitis.

Vasario 16-tosios gimnazijai remti būreliai, vadovaujant šauliui Kazimierui Sragauskui, praėjusiais metais surinko ir Vasario 16 gimnazijai pasiuntė 1,500 dol.

Kuopos metinis susirinkimas numatytas balandžio 26 d. 12:30 val. Šv. Antano parapijos salėje. Susirinkime bus renkama nauja kuopos valdyba ir revizijos komisija.

Danutė Petronienė paprašyta atkurti kanklininkų būrelį. Kviečiamas jaunimas, jau mokantis skaityti ir galintis pažinti gaidas.

Kuopos pirmininkas Vincas Tamošiūnas iki balandžio 25 d. atostogaus. Tuo laiku kuopos pirmininko pareigas eis Edvardas Milkuskas.

Posėdis buvo darbingas ir sklandžiai prarastas. Dalyvavo 11 valdybos narių ir 2 svečiai.

Po posėdžio vykusiose vaitėse buvo atšvestas Genovaitės Bulotienės vardadienis ir Naujų Metų pradžia.

A. Grinius

NEPAMIRŠKITE
ATNAUJINTI
DIRVOS
PRENUMERATĄ

INTERNATIONAL

RŪTA PAUPERIENĖ, Įstaigos vedėja

1987 METŲ KELIONĖS Į LIETUVĄ

NR. 8701	Gegužės 8 - gegužės 23 d. Iš New York'o Iš Chicago's Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 3 naktys Stockholm'e.	\$1,895.00
		\$1,995.00
NR. 8702	Liepos 3 - liepos 18 d. Iš New York'o Iš Chicago's Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 3 naktys Copenhagoje.	\$1,965.00
		\$2,065.00
NR. 8705	Rugpjūčio 14 - rugpjūčio 30 d. Iš New York'o Iš Chicago's Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 4 naktys Stockholm'e.	\$1,995.00
		\$2,095.00
NR. 8706	Rugsėjo 18 - spalio 3 d. Iš New York'o Iš Chicago's Kelionės maršrutas: 1 naktis Maskvoje, 10 naktų LIETUVOJE, 3 naktys Copenhagoje.	\$1,795.00
		\$1,895.00

KITOS KELIONĖS

NR. 8703	Liepos 11 - 24 d. — LATVIJA Iš New York'o Maršrutas: 2 naktys Helsinkis, 10 naktų Riga.	\$1,695.00
NR. 8704	Rugpjūčio 1 - 16 d. MENO IŠVYKA Iš New York'o Maršrutas: 5 naktys Maskva, 4 naktys Leningradas, 1 naktis Stockholm'as, 2 naktys Helsinkis, 2 naktys Silja Line laive.	\$2,165.00
NR. 8707	Lapkričio 6 - lapkričio 22 d. OPEROS IŠVYKA Iš New York'o Maršrutas: Stockholm'as 2 naktys, Maskva 3 naktys, Leningradas 3 naktys, Budapest'as 3 naktys, Copenhaga 3 naktys. Viso 10 operos ir baletų spektaklių.	\$1,950.00

Kaina (nakvojant dviese kambaryje) įskaito visas susisiekimo išlaidas, viešbučius, maistą Lietuvoje, įvairias ekskursijas ir daug kitų priedų. Pageldaujant tolimesnių kelionės detalių prašome kreiptis, prisiimsime brošiūras.

Tarpininkaujame perkantiems automobilius. Kainos:

VOLGA GAZ 24-10	5,600 rb.
VAZ 2108	5,365 rb.
VAZ 2107	4,470 rb.
VAZ 2106	4,130 rb.
VAZ 21003	3,900 rb.
VAZ 21013	3,360 rb.

Padedame sutvarkyti dokumentus iškvietimams.

G. T. INTERNATIONAL, INC. P. O. BOX 29163 CHICAGO, ILL. 60629
Telefonai: (312) 471-1700 arba (312) 471-1702

KŪRYBA IR MOKSLAS

Vilniaus krašto bažnyčių istorija

'Lietuvos bažnyčių' šeštąją
knygą pasitinkant

Broniaus Kviklio "Lietuvos bžanyčių" tomai tvarkingai seka vienas kitą, pamažu artindami darbą prie pabaigos. Tarp 1980 ir 1985 m. išleistos penkios knygos, o dabar prieš Kalėdas sulaukėme ir šeštosios. Tėliko tik paskutinis tomas, septintoji šios serijos knyga, bet ir jis jau spaudoje. Tuo būdu šis didelis darbas bus baigtas per nepilnus aštuonerius metus, greičiau, negu buvo galima patikėti.

"Lietuvos bažnyčios" buvo numatytos išleisti šešiais tomiais, kiekvienai Lietuvos vyskupysčių — Telšių, Vil-

kaviškio, Kauno, Panevėžio, Vilniaus ir Kaišiadorių skiriamant po vieną tomą. Su pirmaisiais keturiais tomiais neaiškumų nebuvo, bet Vilniaus vyskupystė, nuo 1925 m. tapusi arkivyskupyste, į šį planą dėl atsiradusio medžiagos gausumo netilpo. Jai skirtą tomą teko skelti į dvi stambias knygas, kurių pirmoje, išėjusioje 1985 m., buvo suglaustai pateikta Vilniaus vyskupystės ir arkivyskupystės istorija ir aprašytos bažnyčios, koplyčios, kiti religiniai pastatai ir kapinės, esantys Vilniaus mieste ir priemiesčiuose, o antroji dabar išėjusi dalis palikta Vilniaus arkivyskupystės provincijos bažnyčioms. Tai pati stambiausia knyga šioje serijoje, apimanti ir tą Vilniaus arkivyskupystės dalį, kuri, Vilniui grįžus į Lietuvą, buvo atplėšta nuo Lietuvos ir palikta sovietinėje Gudijoje. Knyga 592 psl. apimties, iliustruota keliais šimtais foto nuotraukų, aprūpinta žemėlapių, schematiniais miestų ir miestelių planais ir diagramomis.

* * *

Apybraižoje "Vilniaus arkivyskupystės lietuviškoji dalis", kuria pradėdama šis knyga, autorius primena, kad visa Vilniaus arkivyskupystės šiaurinė dalis, mūsų vadinama Vilniaus kraštu, nuo priešistorinių laikų yra lietuvių gyvenamos žemės, o istoriniais laikais — Lietuvos valstybės kūrimosi lopšys. Lietuvių gyvenami plotai daug kur apėmė sritis į rytus ir į pietus nuo 1920 m. su Sovietų Rusija nustatytų sienų. Šiuose plotuose tebėra visų stipriausių Lietuvos pilių — Vilniaus, Trakų, Krevos, Medininkų, Lydos, Gardino, Naugarduko ir kt. griuvėsiai, čia ir visos trys lokalizuotos pirmosios Lietuvos sostinės — Naugardukas, Trakai, Vilnius. Vilniaus kraštas, nors ir daug jame polonizacijos ir rusifikacijos paliktų randų, toks lietuviškas ir taip glaudžiai suaugęs su Lietuva, kad ir lenkams, planavusiems užvaldyti visą Lietuvą, 1920-1922 m. jis buvo ne kokia Lenkijos provincija, o Vidurio Lietuva.

Toliau apybraižoje autorius kalba apie buvusią Lietuvai apsikrikštijimo reika-

lingumą, apie pavojų gauti krikštą iš supravoslavėjusių rusų žemių ir apie sąlygas, paskatinusias pasinaudoti lenkų pagalba. Beje, tai buvo tik mažesnė iš buvusių dviejų blogybių. Lenkai nebuvo pribrendę tokiai misijai, kaip Lietuvos apkrikštijimas, ir nesuprato savo pasiimto darbo svarbos ir atsakomingumo. Nei krikštytojai, nei vėlesnieji lenkai apaštalai nemokėjo ir nesimokė krašto kalbos ir mažai besirūpino, kad žmonės suprastų jų lenkiškai skelbiamas naujo tikėjimo tiesas. Iš esmės lenkų dvasiškių Lietuvoje buvo tie patys tikslai, kaip ir kryžiuočių vienuolių, tik siekiami taikesnėmis, bet ir apgaulingesnėmis priemonėmis. Jų pradėta polonizacija kraštui turėjo žiaurių pasekmių. Penkis šimtus metų, o kai kuriose Lietuvos vietose ir iki mūsų dienų lietuvių kalba buvo ujamą iš bažnyčių, klebonijų, mokyklų ir iš dvarų. Visa, kas lietuviška — kalba, papročiai, gyvenimo būdas buvo niekinama, kaip nekultūringi, tamsūs, pagoniški. Palikę be sąlygų išsiugdyti bent tautinę sąmonę ir pajusti tautinį atsparumą, buvome beprarandą viską, ir ne tik vieny lenkų naudai. Netekome visos bajorijos, netekome lenkų ir gudų naudai begalės žmonių ir vi-

Šv. Teresės bažnyčia Vilniuje, baroko architektūros paminklas ir dešinėje Medininkų — Aušros vartai.

sų rytinių ir pietinių Lietuvos pakraščių ir patys sunaikiai besuvokiame, kokių stebuklų pajėgėme išlikti, A. Baranausko žodžiais tariant, pražuvime.

* * *

Po Lietuvos-Lenkijos valstybės padalinimų rusai, vykdydami savus rusifikacijos planus, kaip visur Lietuvoje, taip ir Vilniaus krašte polonizaciją buvo pristabdę. Ją sulėtino, ypač šiaurinėje vyskupystės dalyje, ir prasidėjęs lietuvių tautinis atgimimas. Bet užtat ji pilnai atsigavo ir dar sustiprėjo 1920-39 m., želigovskio smurto ir jį sekusios lenkų okupacijos metu, kai į lietuvių (ir gudų) persekiojimą įsijungė ir valdžia, nesivaržydama naudotis teismais ir policinėmis priemonėmis.

Bet koks lietuviškumas dabar jau buvo laikomas nusikaltimu, noru "sproginti Lenkijos valstybę", varžoma lietuvių spauda, uždarinėjamos mokyklos, kalba šalinama iš bažnyčių ir viešo gyvenimo, lietuvių kunigai persekiojami, varginami areštais, kalėjimu, atskirais atsitikimais nevengiama prieš juos naudoti smurtą.

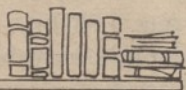
Aršiausio lietuvių persekiojimo metu politinei ir policinei lenkų akcijai prieš lietuvius vadovavo Vilniaus vaivada Bocianskis, bet ne-

atsiliko ir kurią, tapusi vertinga talkininke. Darna jų veikloje buvo didelė ir įtartina, bet įtarimai pasitvirtino, tik Vilniui grįžus į Lietuvą. Knygoje autorius lenkų ir lietuvių kalbomis skelbia slaptą vaivados Bocianskio instrukciją lenkinimo Vilniaus krašte reikalui, kurioje lietuvių kunigai nurodomi, kaip didžiausi šios akcijos priešininkai, prieš kuriuos būtina imtis griežtų priemonių. Lietuvių kunigai, net ir turį Lenkijos pilietybę, griežtu atrankos būdu palaipsniui ir sistematingai turį būti perkelti į vietas, kuriose jie neturėtų žmonėms įtakos, jų vietas paliekant lenkams kunigams. Instrukcijoje vaivada Bocianskis pažymi, kad tuo reikalu jis užmezgęs betarpišką kontaktą su kun. arkivyskupu metropolitu Jalbžykovskiu, iš kurio gavęs bendradarbiavimo užtikrinimą.

Jalbžykovskis savo pažadų laikėsi. Bocianskio policija šeimininkavo lietuviškose parapijose ir bažnyčiose, suiminėjo, kalino kunigus, vargonininkus, zakristijonus ir parapijiečius, bet nebuvo atsitikimo, kad Jalbžykovskis užtartų skriaudžiamuosius.

* * *

Didžioji knygos dalis, apie 340 psl., skirta Vilniui (Nukelta į 6 psl.)

NAUJOS KNYGOS

ANTANAS VAIČIULAITIS

VIDURNAKTIS PRIE ŠEIMENOS

ATEITIES LITERATŪROS FONDAS

• Antanas Vaičiulaitis. VIDURNAKTIS PRIE ŠEIMENOS. Novelės ir apsakymai. Išleido Ateities Literatūros Fondas Chicagoje 1986 metais. Viršelį Johno Kuprio. Spaudino Draugo spaustuvė. Knyga 132 psl. kaina — \$7.00. Pavieniai pirkėjai ir knygų platiniojai knygą gali užsisakyti, rašydami leidyklai: Ateities Literatūros Fondas, 10000 So. Bell Avenue, Chicago, Ill. 60643.

Skaitytojas šioje naujoje A. Vaičiulaičio knygoje ras ne vien tik visai realią šių dienų, bet ir pasakišką bei legendinę praeities Lietuvą. Penkiolikoje novelių ir apsakymų visa tai pinasi į tokią įvairovę ir stilistinę vienybę, kuria pasižymi klasikinio lygio raštai. Tolimi šimtmečiai, nepriklausomybės dienos ir trėmimų tragika, žmogus ir peizažas čia nėra vien tik literatūrinis ekranas, bet pats gyvenimas, kuris skaitytoją pagauja ir nešasi su savimi.

Vilniaus krasto...

(Atkelta iš 5 psl.)

jos bažnyčių aprašymams. Tokių bažnyčių dabar sovietinėje Lietuvoje yra 82, sovietinės Gudijos teritorijoje 73. Autorius pastaboje pažymi, kad jis aprašęs tik tas bažnyčias, kurių tikintieji dar neseniai kalbėjo ar ir tebekalba lietuviškai, bet atrodo, kad šio nusistatymo laikosi, aprašydamas tik sovietinėje Gudijoje atsiradusias Vilniaus vyskupystės bažnyčias. Sovietinės Lietuvos teritorijoje likusios bažnyčios ir parapijos aprašytos visos, ar bemaž visos.

Visuose aprašymuose apžvelgiamos ne tik bažnyčios, bet ir jų aplinka, praeitis, religiniai vadovai, parapijiečių religinė ir visuomeninė veikla, laimėjimai ir patirtos skriaudos. Senesnės, didesnės ir nespėtos sulenkinti parapijoms — Adutiškiui, Daugėliškiams, Marcinkonims, švenčionims, Valkininkams, Vidiliškėms ir kt. knygoje teko po kelis ir keliolika puslapių, kitoms mažiau. Bemaž visos — ir puošnios mūrinės, ir suskurdusios medinės aprūpintos architektūriniais aprašais, iš lauko ir iš vidaus parodytos fotografijose.

Tarp sovietinėje Gudijoje likusių parapijų knygoje plačiau aprašyti Gervėčiai, Palesa, Rodūnė, o taip pat Gardino, Naugarduko ir Lydos bažnyčios. Čia padėtis daug blogesnė, negu šiandienėje Lietuvoje. Visos bažnyčios apleistos, daug uždarytų, paverstų sandėliais dirbtuvėmis, yra sunykusių ir nugriautų. Kunigų maža, kai kur vienas su senes kunigas kelioms parapijoms. Tokia pat sunki sovietinėje Gudijoje ir lietuvių padėtis. Bet kokia lietuviška veikla užgniauzta, nėra jokių organizacijų, mokyklos uždarytos, nėra spaudos, trukdoma ja apsiurpinti ir iš Lietuvos. Tik siena su Lietuva nėra aklinai uždaryta. Bent retkarčiais galima nuvykti į Lietuvą, nusipirkti kokį laikraštį ar knygą, aplankyti nors ir esančią bažnyčią.

* * *

Kaip ir visi "Lietuvos bažnyčių" serijos tomiai, taip ir šis parengtas paties autoriaus su keliais bendradarbiais. Redakciją be paties autoriaus sudaro Jonas Dainauskas, T. dr. Anicetas Tamošaitis, Povilas Vaičekas. Visi architektūriniai tekstai Jurgio Gimbuto. Tarp artimų redakcijos talpininkų pažymėti Nijolė Gražulienė, Veronika Kulbokienė, kun. dr. Viktoras Rimšelis, MIC, Juozas Mažeika, Jonas Tamulaitis,

BOSTONO LIETUVIAI

KOMP. JULIAUS GAIDELIO MIRTIES SUKAKTIS

Sausio 6 d. sukako 4-ri metai, kai mirė komp. Julius Gaidelis, kuris stipriai reikėsi vietos lietuvių kultūriniame gyvenime, organizuodamas ir vesdamas įvairius choras, dėstydamas muziką lituanistinėje mokykloje, akompanuodamas dainininkams, duodamas muzikos pamokas jaunimui, drąsindamas ir ruošdamas vokalistus. Tą sukaktį plačiai Laisvės Varpo sausio 4 d. laidoje paminėjo šv. Kazimiero lietuvių parapijos Brocktone choras, kuriam komp. Julius Gaidelis vadovavo iki mirties, ir Martyno Jankaus šaulių kuopa Brocktone, kurios garbės nariu jis buvo. Tuo reikalu specialią programą paruošė Laisvės Varpo vedėjas Petras Viščinis, pradėdamas ją komp. J. Gaidelio sukurta malda už tėvynę, o baigdamas jo populiaria daina "Mes žengiam". Tai lyg rėmai visos komp. Juliaus Gaidelio kūrybos ir veiklos, skirtos Lietuvai.

Programoje perduotas muz. Vytauto Strolisio pasisakymas apie komp. J. Gaidelį, kaip vieną gabiausių nepriklausomoje Lietuvoje subrendusių kompozitorių, o taip pat komp. Jeronimo Kačinsko apibūdinimas komp. J. Gaidelio, kaip originalaus, aukšto lygio, labai produktyvaus kūrėjo, kurio palikimas yra labai svarus mūsų tautinėje kūryboje. Apie Lietuviškos muzikos archyve esančius komp. Juliaus Gaidelio kūrinius plačiai kalbėjo to archyvo vedėjas Juozas Kreivėnas, kuris kvietė visus, turinčius komp. J. Gaidelio kūrinius, leisti Lietuviškos muzikos archyvui nusikopijuoti juos. Šalia to jis nagrinėjo sunkumus lietuviams kompozitoriams patekti į pasaulinių kompozitorių eiles. Komp. J. Gaidelis turėjo retą progą šia prasme prasiveržti, kai jo Ketvirtoji simfonija buvo siūloma Pulitzerio premijai. Bet toji proga praleista, komp. J. Gaideliui negalint pateikti tos simfonijos atlikimo įrašo. Tai nelemtas įvykis, panašus į Vytauto Didžiojo vainikavimo su-trukdymą. Vis dėlto lietuvių tautinės kultūros istorijoje teks reikšminga vieta tokiems mūsų kūrėjams, kaip Vytautas Bacevičius,

Pranas Gasparonis, Vitalius Matulaitis. Knygos dailininkas ir techn. redaktorius — dail. Petras Aleksa. Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos Leidykla, Čikaga — 1986. V. C.

Julius Gaidelis, Vladas Jakubėnas, Jeronimas Kačinskas, Darius Lapinskas.

Visa žodinė informacija buvo perpinta komp. J. Gaidelio kūrybos pavyzdžiais.

Išvadoje pabrėžta, kad komp. Julius Gaidelis buvo vienas tų lietuvių, kurie išėjo iš tėviškės antrojo pasaulinio karo siaube ir ne išėjo iš tėviškės antrojo pažinėjimo, bučiuodami gimtąją ir aukotis, kad Lietuvai būžemę ir prisiekdami dirbti tvarkytis pagal savo valią. Duotą tėvynei priesaiką jis atliko su kaupu, savo kūryba praturtindamas mūsų tautinę kultūrą, o chorą organizavimu ir vedimu svetimoje aplinkoje gaivindamas lietuvišką dvasią.

Antrąją sukakties minėjimo dalį sudarė šv. Kazimiero lietuvių parapijos bažnyčioje šv. Mišios už mirusiojo sielą, o trečiąją dalį — tuoj po pamaldų iškilmingas susirinkimas, kuriame kalbėjo Elena Vasyliūnienė.

Mums rašo

AR TIK NE PER DIDELIS DOSNUMAS?

Bostono Tautinės Sąjungos skyriaus suorganizuotų Kultūrinių subatvakarių gyvavimo kreivė yra būdinga visos išeivijos kultūrinei veiklai. Pradžioje gimusi kelių aktyvesnių žmonių idėja, dosnaus senosios kartos tautiečio Jono Kasmausko konkrečiai paremta, mūsų pačių fiziniu darbu ir organizacinėmis pastangomis netrukus virto dail. Viktoro Andriušio gražiai išpuoštais Tautiniais namais, kuriuose reguliariai kiekvieną mėnesį vyko paskaitos, minėjimai ir kiti kultūriniai renginiai, ir tai buvo palyginamai negausus mūsų skyriaus ir kitų bostoniečių pasididžiavimas.

Deja, kaip ir kitose srityse, laikas dirba ne mūsų naudai. Vieni šių namų kūrėjai ir Kultūrinių subatvakarių organizatoriai išmirė, kiti tapo amžiaus nuvarginti, Tautinius namus teko parduoti, ir dar laimė, kad, buvusios veiklos veteranams kaip visada nugarimzdus užmarštin, seną kultūrinę tradiciją tęsti pasiėmė jaunesnioji ir jaunoji karta. Vadinasi, ir vėl lyg ir atgijome ir dar galime žiūrėti net į šviesesnę ateitį, nes pasogos liko dar ir parduotų namų kapitalas, nesantis procentus.

Bet visi žinome, kur tik atsiranda apčiuopiami pinigai, tenai tuoj iškyla ir naujos problemos, kurios gali būti vienaip ar kitaip sprendžiamos. O mūsų situacijoje — kaip tuos pini-

gus naudoti?

Pavyzdžiui, tikrai pasigėrėtina, kad naujoji skyriaus valdyba suprato, jog visokeriopos veiklos pagrindinis tikslas nėra tik dolerių rinkimas, kad pinigai turi būti tik priemonė lietuviškai kultūrinei veiklai gyvinti ir išliekančių vertybių kūrybai paremti. Tam patvirtinti bus gražus pavyzdys, kad naujojo Kultūrinių subatvakarių sezono atidarymui buvo surengtas prasmingas buv. Lietuvių Enciklopedijos redaktoriaus Prano Čepėno "Naujųjų laikų Lietuvos istorijos" II tomo supažindinimas su visuomene, kuris rengėjams atsiėjo apie 350 dol. ir lankytojams nė cento nekainavo. Taip pat pagirtina, kad iš parduotų namų pelno procentų 500-tais dolerių buvo paskatintas "Kur bėga šešupė" romano autorius Jonas Vizbaras. Verta padėkos ir 500 dol. auka būsiam Jaunimo kongresui, kuri buvo įteikta per Australijos lietuvių dainininkų gastroles Bostone. Savaime suprantama, kad būtinai reikia stambiau paremti ir savąjį savaitraštį "Dirvą". Bet, kai skaitai laikraščio žinutėje ("Dirva", nr. 48) ilgą sąrašą ir kitų gerų intencijų, kam dar valdybos svarstymu esą bus dalijami pinigai, nors tokia labdarybė visuotinio narių susirinkimo dar nebuvo patvirtinta ir dar nežinia, ar visi tie pažadai bus įvykdyti, tai kiek nustembi, kam tai iš anksto skelbiama, kam žadinami tokie lūkesčiai, kurie gali tik sukiršinti į pinigus tiesiančius rankas. O, be to, ar kai kuriais atvejais tai nėra naujos valdybos per didelis "idealistinis dosnumas" netgi ten, kur jo gal nebūtinai reikėtų.

Pavyzdžiui, turbūt tik tai šykštuolius gali nudžiuginti paskelbta žinia, kad dabar į Kultūrinius subatvakarius kultūrinei veiklai pagyventi būsią kviečiami net iš toliau vaidintojų sambūriai ir paskaitininkai čia gyvenantiems pensininkams su jiems rūpimais klausimais supažindinti, ir — "Susidariusioms išlaidoms padengti — įžangos mokestis numatomas gal tik vienas doleris. Visas kitas išlaidas dengtų Tautinė Sąjunga iš turimo kapitalo palūkanų".

Tai skamba labai žaviai. Atsimenant praeitį, į Kultūrinių subatvakarių rimtas žodines programas, rengiamas nuosavose patalpose, atsilankydavo apie 50 žmonių. O jeigu jų ir dabar ateis tikrai tiek pat, kai Lietuvių piliečių draugijos salės nuoma yra 100 dolerių ir kavutė dar 50 dolerių? Pridėjus dar prelegentų ar vaidintojų kelionės išlaidas ir kartais honorarus, tų išlaidų gali

būti net tris kartus daugiau, negu išleista sezono atidarymui. O svarbiausia, kad visas kultūrinis renginys bus beveik veltui teikiamas tiems "vargšams", kurie, eidami į balių, lengva ranka moka po 25 dolerius nuo galvos ir tenai po pusantro dolerio už vieną taurelę. Dėl to kai kam jau dabar atrodo, kad ši skelbiama "geniali idėja" yra tikrai verta irgi tik vieno dolerio. Žinoma, dar būtų pateisinama, jeigu tie pinigų valdytojai žadėtų padengti nuostolius, kurie normaliai galėtų atsirasti, rengiant didelio masto ir mažos kolonijos kišenei sunkiau apmokamą kultūrinį įvykį, bet kodėl iš anksto žadėti viską beveik dykai pasiturintiems ir net nuo tautinės veiklos nutolusiems ar jos nevertinantiems žvilgančių rezidencijų ir liuksusinių automobilių savininkams?

Juk visa tai jau net kiek primena aną Čarlio Čaplino vaidintą banko valdytoją, kuris, norėdamas patraukti daugiau interesantų, pradėjo patsai mokėti stambius procentus tiems, kurie skolinasi iš jo banko pinigų. Aišku, norinčių tokiomis sąlygoms pasiskolinti stambesnę sumą atsirado didžiulė minia, kuri net skėlė pastato sienas, bet tasai bankas po dviejų valandų jau sausai subankrutavo. O New Yorke dar atsimenamais laikais iš dangoraižio lango barstantį į gatvę šimtinės "filantropų" milijonierių policija dėl tokios labdarybės turėjo įvilkti į ligonių marškinius...

Nelaikykite užgulto dolerio nei pačia lietuvybe ir nei lietuviška siela, bet investuokime jį išmintingai, o ne kviesti į vaišes gatvės praeiviams, kurie paskui iš mūsų gerų norų tik šaiposi.

Senas subatvakarių lankytojas

SEWING MACHINE OPERATORS — Outerwear jackets, fabric or leather. Transp. may be arranged. Creative Custom Products, 211 Grove St., Bloomfield, N. J. 07003. 201-429-2740. (13)

MACHINISTS

OPENINGS EXIST ON 2ND SHIFT FOR SKILLED & EXPERIENCED OPERATORS FOR THE FOLLOWING MACHINES:

Horizontal Boring Mill
Planer Mill
Engine Lathe

N/C Machining Centers
•Excellent Benefit Packages
Contact Charles Lewitt at (413)663-6501

MORRISON BERKSHIRE, INC.
865 South Church Street
North Adams, MA 01247
Equal Opportunity Employer

PRINTING

Business Forms Comp. Dept. Must have stripping & ruling experience. Contact Stanley Zaleswski, 203-243-8981. Mayville Business Forms, 74 Granby St., Bloomfield, Ct. 06002. EOE. (13)

\$60.00 PER HUNDRED PAID for remailing letters from home! Send self-addressed, stamped envelop for information/application. Associates, Box 95-B, Roselle, N. J. 07203. (1-10)

Lietuviškosios Skautybės Fondui

10 metų

Algirdas Budreckis

Vytautas Skrinskas seniai buvo iškėlęs mintį, kad lietuviai skautai turėtų savo fondą su neličiamu kapitalu. 1975 m. liepos 30 d. Lietuvių Skautų Sąjungos Taryba priėmė Lietuviškosios Skautybės Fondo nuostatą. LSF tikslas — kaupti pinigą ir remti lietuvių skautų veiklą, naudojant sukaupto kapitalo nuosimčius. Lėšų paskirstymą prižiūri Tarybos Pirmija.

LS Fondas yra Lietuvių Skautų Sąjungos padalinys. Fondo iždas tikrinamas JAV IRS tarnybos ir LSS revizijos komisijos. LSF ugdo ir tvarko valdyba, kurią sudaro trys LSS nariai, išrinkti LSS Tarybos Pirmijos keturiems metams, ir keturi nariai po vieną išrinkti LSS Tarybos Pirmijos, Seserijos, Brolijos ir Akademinio Skautų Sąjūdžio. Fondo lėšos kaupiamos iš aukų, palikimų ir kitų pajamų ne tik JAV-bėse, bet ir Kanadoje, Anglijoje, Australijoje, Pietų Amerikos valstybėse ir visur, kur yra lietuvių skautų. Aukų galima nurašyti nuo JAV pajamų mokesčių.

Pirmąją LSF valdyba su būstine Bostone sudarė: Česlovas Kiliulis — pirmininkas, dr. Jurgis Gimbutas ir Florentina Kurgonienė — vicepirmininkai, Kostas Nenortas — išdininkas, ir Saulė Šatienė — sekretorė. Vėliau į valdybą įsijungė Julius Špakevičius.

Pradėjusį darbą LSF valdyba rūpinosi kaip pasiekti

daugiausia aukotojų. Aukų rinkimui išvystyti nutarė kviesti daugiau talkininkų. Iš pradžių atsirado mažas būrelis LSF atstovų. Dabar LSF atstovų eilėse yra 49. Ryšiams su talkininkais palaikyti valdyba pradėjo leisti "Bendralaiškius", kuriuose talpinami ir aukotojų sąrašai. Fondo administravimo (pašto, telefono ir kt.) išlaidas valdyba neatskaitė nei iš kapitalo, nei iš palūkanų. Tam reikalui buvo rengiami kultūriniai renginiai papildyti administravimo kasą. Fondo atstovų išlaidos taip pat nėra padengiamos.

Kadangi vienas iš Fondo tikslų yra remti skautišką spaudą, tai pirmininkas Kiliulis iškėlė sumanymą perimti iš Tarybos Pirmijos vyriausio skautininko Petro Jurgėlos "Lietuviškoji Skautija" knygas, jas platininti per Fondo atstovus, o pelną skirti Fondui. Knygų tvarkymo darbui buvo pakviestas skautų rėmėjas Kazimieras Šimėnas. Taip pat pradėtas leidinių skyrius. Fondo ženklą suprojektavo dail. Julius Špakevičius. Jis ir meniškai apipavidalino ir kitus Fondo spausdinius.

1977 m. LSF informacijas perduoti lietuviškai spaudai sutiko dr. A. Budreckis, A. Samušis, A. Saulaitis ir Č. Senkevičius. Po kelių metų veiklos valdyba nutarė aukotojų informacijai išleisti brošiūrėlę. Taip pasirodė pirmasis LSF lei-

dinėlis, apimęs 1975-77 metus. 1978 m. Aleksandras Danasas perėmė leidinių skyrių. Tokių brošiūrėlių pasirodydavo po to sukautvinių progomis. Adv. Nijolė Šležienė sutiko Fondui talkininkauti teisiniuose reikaluose.

Taip Fondui augant, valdyboje kilo mintis sušaukti bendradarbių pasitarimą. 1978 m. vasarą, vykstant VI-tai skautų tautinei stovyklai, Paxton, Mass., buvo sušauktas LSF atstovų ir talkininkų suvažiavimas. Šalia atstovų dalyvavo ir nemažai skautininkų bei skautininkų. Susirinkimui vadovavo Kostas Nenortas. Dr. Jurgis Gimbutas iškėlė sumanymą. Užtikrinti Fondui pastovias įplaukas, jis kvietė įjungti visus skautininkus-es, alumnus, kurie savanoriškai įsipareigoję įnešti nuolatinį metinį mokesį.

Lietuvių skautijos 60-ties metų jubiliejui paminėti, LSF valdyba surengė Bostone meninį vakarą 1979 m. sausio 13 d. 1979 m. gegu-

žės 5-6 d. d. buvo surengta Vilniaus Universiteto 400 metų sukaktuvinė paroda. Ekspozitai buvo paskolinti nuo Broniaus Kviklio.

1980 m. pradžioje valdybon įsijungė Jonas Paronis ir Dalia Zikienė. Pasitraukė F. Kurgonienė. Valdyba išaugo iki septynių asmenų. Lietuviškoje spaudoje garšinti Fondą sutiko dar dvi skautininkės: Stefa Gedgaudienė iš Clevelando ir Sofija Jelionienė iš Chicago. Veiklos penkmečiui atžymėti 1980 m. spalio 18 d. valdyba Bostone suruošė vakarą, kurios programą atliko "Antras Kaimas" iš Chicago. Šis vakaras davė didelį įnašą Fondo kasai. 1982 m. gegužės 1 d. LSF pakviesti Chicago aktoriai pastatė A. Gustaičio "Mėnulio užtemimą".

1983 m. Jubiliejinę skautų stovykloje, vykusoje Woodland Trails Camp, Kanadoje buvo sušauktas antrasis LSF suvažiavimas. Nors negausus dalyvių skaičiumi, suvažiavimas praėjo darbingoje nuotaikoje. Susilaukta \$1,105 aukų.

1985 m. išrinkus naują Tarybos Pirmiją, Fondo valdybon įėjo Mykolas Banevičius vietoje Jono Paronio. Kad vietovių vadovai

pajustų Fondo reikalingumą tautininkų konferencijoje spalio 13 d. buvo prarvestas pašnekesys. Užskleisti 10-ties metų veiklos sukaktį, 1985 m. lapkričio 16 d. buvo suruoštas Jubiliejinis vakaras su "Antro Kaimo" aktoriais iš Chicago. Vakaras buvo sėkmingas.

Po 10 metų pastangų LSF gerokai išitvirtino savo veikloje. 1975 m. buvo 82 aukotojai, o 1985 — 609. 1975 m. kapitalas siekė 2,270 dol., o 1985 m. jau 122,735 dol. Per 10 metų palūkanų uždirbta 58,638 dol. Lietuviškosios Skautybės Fondo kapitalas palaipsniui auga, o tuo pačiu didėja ir kasmetinė parama skautams.

ENGLEWOOD DISTRIBUTOR LOOKING FOR INDIVIDUAL WITH BASIC MECHANICAL EXP. SERVICE ON HOT AND COLD BEVERAGE EQUIP. AND COFFEE EQUIP. WILL TRAIN. MUST HAVE OWN TOOLS. NON SMOKER.

Call 201-567-1502

(2-5)

METAL SPINNERS

Experienced spinners for aircraft type spinings. Excellent pay, full medical, holidays, overtime. Call 203-287-9499, will consider trainees. (2-4)

Viešėdami Chicagoje aplankykite **PARAMA** MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĘ

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkas J. Mažeika

Čia rasite didžiausią pasirinkimą vietinių ir importuotų likerų ir kitokių gėrimų, gi delikatesų skyrius stebina savo įvairumu.

Kainos žemos — Pasirinkimas didelis.

APSILANKĘ — ĮSITIKINSITE.

Laiptai į save

Anatolijus Kairys (13)

Dirvos 1986 m. konkurse premijuota novelė

— Stasė Miglinienė.

— Tai ji dar gyva! — senelės akys pagyvėjo. — Tegu Dievas priima ją į dangaus karalystę, kai ten nukeliaus... Gera moters širdis. O kastuvėlį prisimeni, vaike? Prisimeni, kaipgi... Aš tave irgi atpažinau tuoj, tuoj... Tas pats berniukas, tas pats nenuorama su kastuvėliu... žinai, tik kastuvėlis ir liko iš tavo namų — mamytės dovana...

— Tai kur mano namai? — nekantravau.

— Kur... Už šimto kilometrų... Nepažinsi pamatęs — tuštuma...

— Aš norėčiau aplankyti, norėčiau pamatyti tėvų namus, tik nežinau, kur jie... — maldavau.

Vitkūnienės akys spindi kaip du rastos lašeliai prieš saulę. Ji uždėjo abi rankas ant mano pečių ir pabučiavo kaktą, tada pasilenkė ir tvirtu balsu ištare kolūkio vardą ir žmogaus pavardę, dar kiek patylėjo.

— Jis nuduoda kvailą, bet jis ne kvailas... — patikėjo man gyvybinę paslaptį.

— Aš būsiu siena, — pirštu nubraukiau palangę, — aš būsiu tylesnis už sieną, nebijo-kite, teta, — pabučiavau jos skruostą.

Senelės veidu riedėjo skaidrios ašaros. Ji

dar ilgai kalbėjo, o aš dėčiau širdin kiekvieną jos žodį.

Į nurodytą vietovę už šimto kilometrų išvažiavau tik po savaitės, autobusu. Tikėjau si sugrįžti vakare, todėl vykau tuščiomis rankomis. Jei nerasiu, galvojau, arba stambi kliūtis pastos kelią, duosiu penkrubį sutiktajam. Portfelis, o kad ir mažytis ryšudiukas patraukia dėmesį ir sukelia bereikalingas iliuzijas, kartais įtarimą — kas čia per vienas...

Autobusas sustojo vos puskilometris nuo kolūkio, prie raudono stulpo su juoda rodykle į bespalvį mūrą. Pats kaimas, tiksliau, gyvenamųjų namų eilės, išsirikiavusios netvarkinga eilute, tūnojo kitoje cetro pusėje. Dar viena rodyklė kreipė akis ir į ten. Aš ja ir pasukau.

Buvo darbo diena, laukai pilni dirbančiųjų: vienerių pjovė, kitur grėbė, dar kitur gyvulius varinėjo. Šiuose laukuose turėtų būti mano tėviškė. Pagal Vitkūnienės nupasakojimą namai ir sodai, jau kolūkį suformavus, dar ilgai stovėjo nepajudinti, obuoliais ir vaisiais naudojosi visi, likdavo ir miestui. Prieš gerą dešimtmetį atėjęs įsakymas išversti visas sodybų puošmenas: sodus, medžius, tvorą, šulinius, kry-

žius... Taip buvo ir padaryta. Ar mano tėviškėje yra likusių kokių žymių, tetulė nežino, ten nesilanko.

Į kolūkį aš nėjau. Laukuose judėjimas gyvas, žmonės pavieniui ir po kelis siuvo į centrą ir iš jo, traktoriai prideramai rėkė, tai aš, lyg vienas iš darbininkų, ir nužygiavau į kirtimus, o kiek paėjęs atsiradau dar tebežaliuojančių miežių lauke. Stovėjau ir derinau vaizdus akiratyje į svajonėse sukurtus pagal Birutės nuotrauką. Aš ieškojau ažuolo ar bet kokio medžio savo dešinėje ir sodybos žymių — kairėje. Deja. Tokio vaizdo, kuris būtų panašus nuotraukoje įamžintam, neradau. Pavaikščiojęs gerą valandą, jau saulei įveikus zenitą,ėjau atgal į autobusų sustojimo vietą.

Mano akis patraukė ant akmens sėdįs pi-lietis ar kažkas panašaus į žmogų. Negalėjau įžiūrėti vyras ar moteris, senas ar jaunas — nusisukęs į priešingą pusę. Sėdėjo jis gana keistai, nepasakys kas: statula, stuobrys, iškeltas pūzras... Sustingęs žalioje laukų platybėje žiūrėjo į vieną tašką. Sukau tiesiai į žmogystą bryde, o šiai pasibaigus — dirvonuojančiu rėžiu. Sustojau už nugaros per žingsnį.

Aš kostelėjau, ir jis atsigrižo. Tai buvo senukas kokių 90 metų, gal daugiau. Jis nepasijudino ir jo žvilgsnis nepakito: nei baimės, nen įspūdžio! Veidas bekraujis, stambiomis raukšlėmis, priminė susidėvėjusią armoniką. Akys ramios ir taikios, bet todėl, kad jau negyvos, nieko nesakančios, viskas praėjo, tik svajonės ir prisiminimai palaiko širdies plakimą.

(Nukelta į 8 psl.)

NEUŽMIRŠKIME SVARBIOUS SUKAKTIES

Br. Keturakis

Mūsų išeivijos visuomeninė ir kultūrinė veikla, įvairius renginius ar minėjimus ruošiant, gana išsamiai diskutuojama spaudoje ieškant ir siūlant tinkamesnius poveikius šių darbų pravedimui. Žymesnieji iš jų pareikalauja sutelktinų pastangų ir nemažų finansinių išteklių. Atrodo, kad šie tikslai daugumoje jau įgyvendinti ir tarnauja Tautos ir mūsų pačių gerovei ir naudai.

Jau nuo ankstyvesnių tremties metų išigalėjusi neigiama pažiūra į sportinį sąjūdį reiškiasi ir dabar. Imkime JAV LB-nės IX-sios Tarybos antrosios sesijos suvažiavimą, kuris truko 3 d. ir pagal spaudos aprašymus (Drauge L. Rugienienė, Dirvoje Dr. Ant. Butkus), perkošė ir vertino atliktus užmojus ir jų vertę. Ten gana detalčiai atpasakota daugelis darbų, jų planavimo keliai ir kai kurios kliūtys ar dalini nerangumai iš paskirų pareigūnų, bet raskite nors vieną as-

menį, kuris atstovavo sporto reikalus, ar tai iš JAV L. B-nės pusės ar ŠALFAS S-gos?

Šiais metais (1987) gegužės mėn. sueina lygiai 50-metis, kai Latvijos sostinėje Rygoje, Lietuva laimėjo Europos krepšinio pirmenybių nugalėtojo vardą. Ši pergalė atvertė pirmąją pasaulinės istorijos lapą Lietuvos sportiniame gyvenime. Tai buvo ir yra nuolatinė ir gaivinanti versmė, kuri ir nūdien ryškiai eina krepšinio ir kitų sporto šakų pažangumo akstinu.

Nejaugi visa išeivija, jos veiksniai ir PLB su savo padaliniais, jaunimo organizacijos ir spauda, radijo valandėlės, praeis tyloomis ir pro šią triumfališką pergalę?!

Tai būtų nedovanotinas mūsų apsileidimas nepagerbiant tuos, kurie jau mirę yra, kaip pergalės žaidikai, ir skriauda tiems, kurie dar šiandien gyvena, kaip buvusios komandos dalyviai.

Čia tūkstančių nereikia, o tik sveikos lietuviškos iniciatyvos tuose miestuose kur yra sporto klubai ir L. B-nės padaliniai, suruošti pamaldas, varžybas ir kultūrinę poros valandų programėlę, pažymint įvykio svarbumą. Tai neatidėliotinas 1987 m. darbas visai išeivijai!

SPORTO ŽAIDYNĖS NEW YORKE

Š. Amerikos Lietuvių 37-sios sporto žaidynės įvyks š. m. gegužės 16-17 d. d., New Yorke.

ŠALFAS S-gos Centro valdybos pavedimu, žaidynes vykdys New Yorko Lietuvių atletų klubas.

Žaidynių programoje — 1987 m. šiaurės Amerikos Lietuvių krepšinio, tinklinio, šachmatų, plaukimo, raketbolo ir kėgliavimo (Bowling) pirmenybės.

Šiuo metu dar nenuspręsta kur ir kada vyks ledo ritulio pirmenybės. Taipogi dar nenustatyta ar į žaidy-

LAIMINGŲ NAUJŲ METŲ

linki ir sveikina visus Korp!

Neo-Lithuania padalinius, narius

ir jų šeimas. Sėkmės visiems.

**Korp! Neo-Lithuania
Vyriausia Valdyba**

nių programą bus įtrauktos ir stalo teniso varžybos.

Smulkesnės informacijos bus praneštos visiems sporto klubams ir skelbiamos spaudoje.

**ŠALFAS S-gos
Centro Valdyba**

LIETUVIŲ CHORŲ BEI DAINOS VIENETŲ DĖMESIUI!

Lietuvos Krikščionybės Jubiliejaus vykdomasis komitetas pakvietė visus lietuvių chorų bei dainos vienetų dalyvauti Lietuvos Krikščionybės 600 metų Jubiliejaus iškilmėse Romoje, 1987 m. birželio 25 — liepos 2 laikotarpyje, įsijungiant į jungtinį lietuvių chorą, kuris giedos įvairiomis iškilmų laikotarpyje.

Lietuvių Muzikos Sąjungos Muzikinė Komisija, kuriai LKJ vykd. komitetas pavedė lietuvių chorų dalyvavimą koordinuoti, šiuo reikalu išsiuntinėjo JAV ir Kanados lietuvių chorams bei kitiems dainos vienetams informacijas ir anketą.

Jei kas šią anketą dar nechorai prašomi neatidėliojant tai padaryti, kad šis užsimojimas nesitrukdytų dėl jūsų delsimo.

Informacijų negavusieji chorai prašomi neatidėliojant kreiptis į LMS Muzikinės Komisijos pirmininkę Ritą Kliorienę, 24985 Pleasant Trail, Richmond Hts., Ohio 44143. Telef. (216) 531-6459.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

FLEXOGRAPHIC LABEL PRESSPERSON

Excellent Opportunity for
Full-Time Person.
Excellent Benefit Package.

Call
617-865-9701
for appointment

(2-3)

MATAS REALTORS

505 EAST 185 ST., EUCLID, OHIO 44119
(216) 486-2530

RITA MATAS — Broker — G.R.I. — C.R.A.
Adv. VYTAS MATAS — teisinis patarėjas

**JONAS DUNDURAS, adv. RAMON FOLTZ,
ROMA MAJOROVAS, ALGIS MATAS, PETRAS
MATAS, PATRICIA SAJOVEC, DALIA
ŠIRVAITIS, adv. HOWARD TURNER.**

(Atkelta iš 7 ps1.)

— Sveikas, tėvuk, — garsiai pasveikinau. Senukas atsistojo, kareiviškai išsitempė, pridėjo du pirštus prie kaktos, nes buvo be kepurės, ir sušuko:

— Generolas Žukauskas!

Ir atkišo popieriuką tiesiai iš delno, gero-kai sulamdytą, matyt, nuolat jam laiko.

— Vyriausias vadas!

Papildė raportą. Aš paėmiau raštelį. Jame buvo parašyta, kad pilietis Aleksas Žukauskas, gimęs 1888 metais, sūnus Jono, yra nepavojingas šizofrenikas; pažymėta ligoninė, kur buvo gydytas ir kur, ištikus reikalus, kreiptis. Patariama nekalbinti ir nebendrauti. Jei tetulė būtų manęs neįspėjusi, dabar nuo jo pasitraukčiau. Mano krūtinę sužadino gaivus jausmas — radau! Esu savo tėviškėje! Archielogi-nių klaidžiojimų dugne! Įveikiau laiką — eiti nebeturiu kur! Namie...

— Sėsk, tamsta, pavargsi, — sakau grąžindamas pažymėjimą, — o man leisk pasigėrėti gimtaisiais laukais.

Ir pakėliau galvą. Aukščiau nei kitais kar-tais, net išdidžiai. Ir žiūrėjau, o tiesiog gėriau žalią laukų nektarą, magiškąjį nemirtingųjų vyną — tėvų, senelių, mano... Močiutės liūdnai dainelė suskambo prie medinio lopšio...

— O — kur ažuolas?

— Ažuolas? — senuko "beprotybės" lyg nebūta. — Ažuolas?

— Ten... — nugairinau ranka į dešinę, turėtų būti ažuolas?

Aš išsiėmiau nuotrauką ir lyginau jos vaizdą su vaizdu prieš akis. Senukas prišoko ir iš-

tiesė ranką:

— Parodyk!

Aš padaviau, ir mūsų akys susidūrė: visai protingas žvilgsnis. Senukas įdėmiai tyrinėjo abi nuotraukos puses, tada ramiai paklausė:

— Milicija?

— Kęstutis Vismantas, — aš parodžiau savo asmens dokumentą, nes mačiau, kad senukas mane įtaria.

— Kas davė? — karščiausi jis. — Kur gavai?

— Aš buvau Amerikoje keturias savaites, ten sutikau Birutę Tautvilaitę. Ji ir davė Senukas, sakytum ištiktas širdies smūgio, bejėgiškai susmuko ir atsistojo ant velėnos. Laukiau keletą minučių.

— Aš padariau prieš dvidešimt metų nuotrauką... O matai: nei namų, nei akmenų, nei ažuolo.

— Jokios žymės, — aš sudejavau.

— Žymė yra...

— Yra? — aš atgavau viltį.

— Kelmas atžalas leidžia...

— Kelmas?

— ...o kur atžalos, ten ir žiedai, — senukas lyg ir atsigavo. — Ažuolų atžalos, tai ne karklų, tai ne vijoklių... Eime, aš parodysiu.

Aš sekiau, o "beprotybės" pasakojo.

— Anais metais, kada sodybas griovė, vaisingus sodus kirto, iš šaknų namus ir kryžius vertė, tada man ir kilo mintis įamžinti sodybą fotografijoje. Aš surinkau laiškus, šeimos nuotraukas, dokumentus, kiek jų radau, ir pakišau po ažuolo šaknimis. Savo ranka užrašiau

"Viskas po ažuolu" ir pasiunčiau dukteriai į Ameriką be adreso atgal ir be vardo. Ji mano raštą pažįsta, atspės, kas siunčia. Ir man saugiau. Mano duktė pasitraukė į Vokietiją su Birutėle, kitos dukters dukrele. Kai užaugs, anūkė, tegu atvažiuoja ir pasiima, jei brangus tėvų atminimas. Ažuolo nebėr, tik kelmas likęs, o po kelmų gal jau nieko — supuvo... Tai ažuolas, ažuoliukas... Dvi šakos, pasiekiamos ranka ant kito pečių atsistojus. Tu, vaikine, neįsivaizduoji... Dabar jaunimas — kelmai! Sausi! Taip sukelmėjo, kad ne atžalų neleidžia, be šaknų, be drėgmės, galvos tuščios — be idealų...

— Ji kasnakt sapnuoja akmenis ir ažuolą, seneli, ją graužia juoda melancholija, ji tebėra netekėjusi vien dėl to...

— Dėl ko?

— Dėl to, kad nežino, kas atsitiko su jos tėvais, su namais, su paliktąja tėvyne.

— Parašyk jai, kad tekėtų ir kad susilauktų mažiausiai tuzino vaikų! Supranti kodėl?

— Suprantu, seneli.

— Apie šitą ažuolą žmonės sukūrė daug legendų ir pasakų. Prie jo jaunimas rinkosi apeiginei programai, lyg kokiai šventei, deklamuodavo nežinomų poetų sukurtus eilėraščius, skaitydavo nežinia kam adresuotų laiškų ištraukas, iki paryčių dainuodavo naujai sudėtas dainas, o vienas kunigas, persirengęs nekunigu, atlaikė mišias. Kažkas girdėjęs angelų chorą po žeme, kas čia supaisys... Tai ir nukirto. Bet ir kelmo greit neliks, pūva, tik atžalos pranašauja atgimimą...

(Bus daugiau)

Chicagiškis karaliaus Arturo dvare

Vladas Vijeikis

Po dvidešimt metų gyvenimo Amerikoje, Nikodemus Svirplys pradėjo skaityti angliškas knygas. Kai kurios jam net patiko. Žinoma, amerikona rašytojai, nors ir neblogi, bet toli gražu neprilygsta Pūkelevičiūtei, Ramonui ar Gliudai. Bet dėl įvairumo galima ir amerikonus paskaityti.

Labiausiai Svirplys mėgsta skaityti gulėdamas lovoje, prieš užmiegant. Šalia žmona šnirpščia, o Nikodemus mėgaujasi į literatūrinės problemas įklimpęs. Anksčiau jo Antosė knarkdavo kažkaip švelniau, simpatyčiau. Beveik romantiškai. Bet paskutiniu laiku pielavoja kaip Papilės tartokas. Bet tas Nikodemui nekliudo. Štai ir ši vakarą jis įsigilinęs į Mark Twain knygą "A Connecticut Yankee in King Arthur's Court". Kartais Svirplys šypteli iš juokingų nuotykių senoviniame dvare, o kartais net ir balsu nusi juokia.

— Ko čia dabar žvengi vidurnaktį? — sumurma žmona.

— Juokinga. Gudriai rašo tas Twainas.

Dabartis taip nuotykinagai pinasi su senovišku gyvenimu karaliaus dvare, kad darosi vis įdomiau ir įdomiau.

Tik žiūri Cvirplys, staiga, kad tarpdury toks nedidelio ūgio žmogelis bestovįs.

— O tu čia kaip atsiradai? Ko nori? Gal apiplėšti mane atėjai?

Bet žmogelis nieko nesaiko, tik pamoja, kad sektų paskui jį.

Atsikelia Svirplys ir, pats nežinodamas kodėl, seka paskui šį keistą svečią. O šis veda jį iš namų. Pereina Marquette parką, pasuka Lemonto link. Praėję Lemontą, atsiduria jau visai laukuose. Bet žmogutis nesusitodamas vilioja jį vis tolyn ir tolyn. Perėjo dar ir miško kampą, ir žiūri Svirplys, kad čia jau visai nepažįstamos vietos. Pavargo, valgyti užsinorėjo. Mato tolumoje lyg tai didžiulis rūmas stūkso. Gal McDonald ar kitokia kokia hamburgerinė — mąsto Svirplys ir paspartina žingsnius.

Bet prisiartinęs arčiau žiūri, kad tai ne rūmas, bet tikra pilis, net su perkasu ir pakeliamu tiltu. O Svirplio palydovas dingo kaip nebuvęs. Prisiartino Svirplys prie vartų ir ėmė šaukti:

— Hallo you! Anibary home? Open!

Prasivėrė nedidelis pilies langelis ir išlindo barzdota galva.

— Nesuprantu tavęs. Kalbėk kaip žmogus, — pasigirdo lietuviškai.

— Ar... ar tai lietuviai čia gyvena? — nustebeš mikčioja Nikodemus Svirplys.

— O kas gi kitas? — papykto barzdočius. — Geriau sakyk ko nori.

— Alkanas esu. Gal kokį hamburgerį galėčiau gauti.

Nuleido tiltą, atidarė sunkius vartus ir įleido Svirplį į vidų.

— Tai kur čia jūsų užieiga? Kaip sakiau, gal man hamburgerį iškeptumėte.

— Nežinau, apie ką tu čia kalbi, bet jeigu sakai valgyti nori, tai ten krosnyje šerno šlaunis dar likusi kaba.

Atsiplovė Svirplys šernienos gerą gabalą ir ėmė kramtyti.

Mėsa, nors ir kietoka, bet skani.

— Gal Koka kolos galėč gauti užgerti?

— Keistuolis tu, brolau. Visokiais nesuprantamais žodžiais svaidaisi. Iš kur esi?

— Iš Markuet parko. Lithuanian Plazoje gyvenu. O kas čia per vieta?

— Kaip gyvi, tokio krašto negirdėjom, — stebisi jį apstoję pilėnai. — Turbūt toli. O šitą vietą visi puikiai žino. Nejaugi tau dar neaišku, kad esi karaliaus Mindaugo pilyje.

Vos neužspringo šerniena, išgirdęs tokią žinią. Atgavęs kvapą Nikodemus vos sugebėjo prastenėti:

— Tai sakai... sakai karaliaus? Karaliaus Mindaugo pilis? Ar to, kuris Lietuvos valstybę įkūrė?

Visi barzdočiai, kurių dabar jau buvo nemažai prisirinkę, patvirtino, linkčiodami galvomis.

— Gal cigarečių turite?

— nedrąsiai vėl pasiteiravo Svirplys.

— O kas gi tai per daiktas?

— Nagi taboka, į ploną popieriuką susukta.

— O kas ta atboka?

— Taboka, — pataisė Svirplys, — o kai uždegi, tai rūksta. Tą dūmą ir trauki.

— Keisti jūs žmones, tie markatarpiečiai. Pažiūrėk, krosnyje dar nuodėguliai rūksta. Gal tas bus gerai.

Numojo ranka Svirplys, matydamas, kad nesusikalbės. Norėjo dar paklausti, kada traukinys ar autobusas važiuoja, bet suprato, kad tie Mindaugo barzdylos neduos jam gero atsakymo.

Užstojo tylą. Svirplys žiūri į mindaugiečius, o šie į Svirplį. Ši nemalonumą pertraukė iš kažkur atėjęs jaunuolis. Jis pareiškė, kad pats karalius Mindaugas susidomėjo keistuoju ateiviu ir nori jį pamatyti.

Ilgais koridoriais ir laiptais jis buvo vedamas, kol pateko į karaliaus menę. Mindaugas pasirodė esąs malonaus veido vyras, vešlia žila barzda.

— Sėskis, — pamojo ranka valdovas į tą pusę, kur gauruoti kailiai buvo pakloti, o iš kailių žiūrėjo piktos meškų galvos su prašieptais nasrais.

— Girdėjau, beesąs iš negirdėto tolimo krašto. Tai sakyk, iš kur būsi?

Nenorėdamas sukelti nusistebėjimo savuoju Marquette parku, pasakė:

— Iš Amerikos.

— Tai turbūt kunigaikščio Merikio žemė. Negirdėjau tokio. Visus į savo valdžią paėmiau, bet Merikio dar nesutikau.

— Amerika, — kiek galėdamas kukliau pataisė Svirplys.

— Ei, tu ten, mokslinčiau! Ar girdėjai tokį kraštą? Amerika?

Iš kažkurio kampo išlindo labai mokyta atrodamas senas mokslinčius.

— Negirdėjau, jūsų prakilnybe. O negirdėjau todėl, kad tokio krašto visame pasaulyje nėra, — kaip kirviu nukirto mokslinčius.

— Na, galas nematė, — numojo ranka Mindaugas, — ne tiek čia svarbu. Geriau sakyk kokia kalba tame krašte šnekate?

— Visaip, jūsų kilnybe, bet kalbame ir lietuviškai.

— Na, o valdžią turite?

— Turime, kaip gi neturėsi. Amerikonai turi savo, bet mes lietuviai irgi turime. Ir ne vieną. Turime VLIKĄ, turime Tarybą, turime Bendruomenę. Tos tai net dvi. Viena registruota, o kita ne.

— Tiek daug valdžių? — nusistebėjo Mindaugas. — O ką daro jūsų valdžios?

— Pešasi tarp savęs.

— Tai kodėl vieno kuri nenugali. Žiūrėk, kaip aš padariau: visus kunigaikščius savo valdžion paėmiau. Teko kai kuriems ir galvas nukapoti, kurių perdidelės buvo.

— Pas mus negalima galvų kapoti. Pas mus demokratija. Rinkimai.

— Keistas kraštas, dar keistesni žmonės. Kam čia kažkokie rinkimai. Kieno galia, to ir valdžia. Grįžęs pasakyk, tegul tas Plikas...

— Vlikas, jūsų kilnybe, — vėl kukliai pataisė Svirplys.

— Na, tegul Vlikas sujungia anuos kitus kunigaikščius, ir bus tvarka kaip mano Lietuvoje.

Čia į menę įbėgo uždušęs karys, šaukdamas:

— Užpuolimas! Priešas artinasi!

— Už girklų! — įsakė Mindaugas ir pašokęs griebė nuo sienos kabojusią kuoką.

Viskas ėmė suktis nepaprastu greičiu. Svirplys nei nepajuto, kaip jo rankose atsirado kalavijas ir skydas. Kartu su kitais išskubėjo į kiemą, kur jam įdavė arklio vadeles.

— Ant arklių!

Visi išoko į balnus. Nežinia kaip pavyko ir Svirpliui užsirioglinti ant arklio. Atsidarė didieji vartai ir

nuleistu tiltu pulkas vyrų išdundėjo iš pilies. Kartu su jais ir Svirplys. Bet koks baisus tas jojimas! Niekad ant arklio nesėdėjęs. Nikodemus šokinėjo balne kaip sviedinys. Sėdimoji baisiai skaudėjo. Kalavijas daužė šoną, o skydas pečius.

— Arkliuk, nelėk kaip pasiutęs, — maldavo Nikodemus, — žirgeli mielasis, pamažiau, pamažiau...

— Ko čia dabar spardais, kaip kumelys? — girdi jis Antosės balsą, — ne tik antklodę nuspardei, bet ir man į šoną išpyrei.

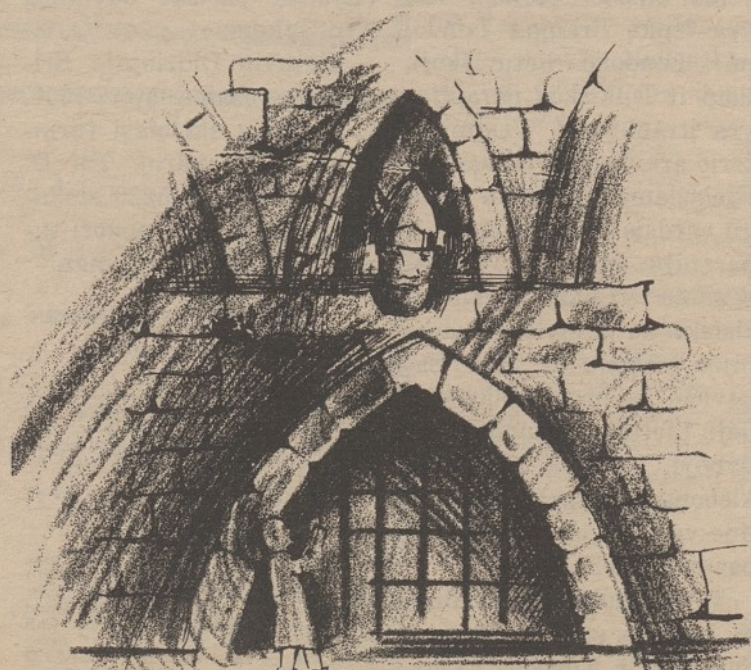
★

Atsibudo Svirplys baisiai sušilęs. Knyga iškritusi iš rankų. Pažiūrėjo. Atverstaime lape buvo parašyta: "Riteriai išsuoliavo pro pilies vardus nuleistu tiltu, o jų priekyje jojo pats karalius Arturas..."

Autoriaus prierašas

Daugelis skaitytojų, bet ką paskaitę, ima svarstyti: 1. Ar taip atsitiko? 2. Ar taip galėjo atsitikti? 3. Ar tai tikri istoriniai faktai?

Autorius atsako: 1) Žinoma, taip atsitiko. Nikodemus Svirplys yra tikras asmuo, gyvenantis Brighton Parke, Chicagoje, Popiežiaus gatvėje. 2) Tą gali atsakyti tik Nikodemus. Bet jeigu jį prigriebsi kaip reikia ir pagrasinsi teismu, jis prisieks, kad taip buvo. Kadangi žmona negali liudyti prieš savo vyrą, tai greičiausiai tylės. 3) Čia klausimas aiškus ir neaiškus. Mindaugas, žinoma, istorinė asmenybė. Bet ar jis buvo susitikęs su Svirpliu, sunku išaiškinti. Gal galima būtų įnešti šiek tiek šviesos pasikalbėjus su Nikodemu Svirpliu. Bet jo telefono numerio nėra telefonų knygoje (unlisted).

INSURANCE

Full time positions available, typing and filing skills necessary. 5 day week, 8:30 am to 4:45 pm. Liberal company benefits. Call 203-239-9700, ext. 214.

**LIBERTY MUTUAL
INSURANCE CO.,
North Haven, Conn.
EOE M/F**

(49-2)

■ laiškai Dirvai

Ar tikrai 'nešvari neteisybė'?

Ponas P. Varkala iš Anglijos, 1986 metų lapkričio mėn. 20 dienos Dirvoje Nr. 45, skyriuje "laiškai Dirvai" rašo: "...ir labai nustebau, skaitydamas "Laišką iš Anglijos" pasirašyta p. Kasparo.

Toliau p. P. Varkala sakosi, kad jau gyvenęs virš 50 metų Anglijoje. Bet jam neteko sutikti lietuvio, kuris kaip Kasparas taigia būtų "prolenkiškai" nusiteikęs..., toliau ji stėsia "Tačiau jo laiške paminėti "faktai" yra jo paties vaizduotės išdava.

Čia ne mano vaizduotė, bet gėdingas prolenkiškas veiksmas: Londone veikia jau apie 37 metus lenkų įsteigta Central European Federalists ir jų leidžiamas žurnalas European Press. Šios organizacijos vienintelis ir aiškus tikslas, kad Lietuva, Ukraina ir kitos esančios valstybės aplink Lenkiją, turi gyventi bendroje federacijoje su Lenkija. Šiame Central European Federalists sąjūdyje dalyvauja Lietuvių Sąjunga ir moka nario mokesčių jo veiklai finansuoti. Kiekviename European Press numeryje spausdinama, kokios sudėties yra jos vadovybė ir per eilę metų ten užtinkamos sekančios pavardės: J. Vilčinskas, Z. Juras, K. Tamošiūnas ir po pavardėmis rašoma, kad jie atstovauja lietuvius.

Šalia šios "Senior" organizacijos yra ir jaunųjų federalistų sąjūdis, ten buvo užtinkamos šios lietuviškos pavardės A. Vilčinskas, R. Kalibatas, Dargas, J. Alkis. Ar tai ne prolenkiški lietuviai, kurie tarnauja Lenkijos tikslams ir siekiams? Dalis jų šiandien yra Lietuvių Sąjungos valdyboje, o J. Vilčinskas Europos Lietuvio redakcinės kolegijos narys.

Nežinau, kur buvo p. P. Varkala, kai 1980-81 m. iškilo didžiausias skandalas Lietuvių Sąjungos suvažiavimuose, dėl to dalyvavimas pas lenkus federalistus. Europos Lietuvius staiga neteko savo labai gero redaktoriaus rašytojo K. Barėno, nes jo iškeltas viešumon lenkiškas federalizmas lietuviuose, buvo Lietuvių Sąjungos valdybos žmonių sutiktas įvairiais šmeižtais ir veiksmais prieš Europos Lietuvio redaktorių K. Barėną. Rašytojui K. Barėnui nieko daugiau neliko kaip pasitraukti iš laikraščio redaktoriaus pareigų.

Ponas P. Varkala mini European Liaison Group. Čia faktus cituoju iš pačios European Liaison Group paminėto: ELG sudaro šios

etninių mažumų organizacijos: Belorusijos Sąjunga, Čekoslovakų legionierių sąjunga, Naordiu Komitetas (čekai), Estų sąjunga, Georgijos tautinis komitetas, Vengrijos laisvės kovotojų sąjunga (bet D. B. Vengrų sąjunga nepriklauso), Latvių Tautinė Taryba, Lietuvių Sąjunga. Lenkų egzilinė vyriausybė, Lenkų Federacija Didžiojoje Britanijoje, Lenkų Karių Sąjunga, Anglų-lenkų draugija, Britų-Romėnų Sąjunga, Ukrainiečių Federacija (Ukrainiečių Sąjunga nepriklauso), Pietų Slav Demokratinė Unija, Sloven grupė "Pravda".

Daugel atveju lenkų egzilinė vyriausybė prisilaiko neutralumo ir oficialiai nedalyvauja sąjūdžiuose. Bet šioje European Liaison Group dalyvauja ir gina Lenkijos teises, kurias turėjo 1938 metais.

Lenkai visuomet randa kitataučiuose sau užtarėjų, kurie pasiduoda jų įtaikai ir todėl lenkai minėtiems sąjūdžiams užleidžia turėti ne lenkiškus pirmininkus, nes tada lenkams lengviau ir geriau praveisti savo lenkiškas idėjas bei sumanymus. Šiais ELG grupei yra pirmininkavęs Z. Juras, o dabar yra R. Merčetic (turėtų būti jugoslavai), kuris turėjo dalyvauti Londone vykusiame Vliko seime ir pasakyti savo žodį ir perduoti ELG sveikinimą. Nebuvo sveikinimo nei jo paties, net ir jokio atsiprašymo, kad nedalyviausias. Žinoma, jeigu tai būtų buvęs lenkiškas seimas jis ten būtų buvęs!

Kai M. Gorbačiovas pirmą kartą lankėsi D. Britanijoje, European Liaison Group posėdžiuose lenkai įrodinėjo, kad nėra reikalo rengti pirus ELG demonstracijas. Ir taip buvo priimta lenkiška nuomonė: Nereikia demonstracijų! Bet lenkai vieni surengė vien lenkiškas demonstracijas prieš Gorbačiovą, kurias matėm T.V. ekrane ir skaitėm angliškuose dienraščiuose apie lenkiškas demonstracijas. Taip lenkai atstūmė kitas Rytų Europos tautas šalin, kad nesimaišytų su savo plakatais tarp jų. Nes turėjo būti vien lenkiški, kad pasaulis žinotų, kad lenkai dar gyvi ir dirba.

O dabar norėčiau pakalbėti apie daugiau skaudesnę faktą: Avos Sandargienės knygą "Naikinamieji". Politinio kalinio pasakojimas. (Nidos knygų klubo leidinys Nr. 108, Londonas, 1985 m.).

Čia Ava Sandargienė ap-

rašo Petro Siemniškos gynimą. Petras Siemniška gimęs Kalvarijoje, vėliau apsigyvenęs lenkų okupuotose Suvalkuose, vokiečių okupacijos metais buvo prikalbintas priimti Lenkijos pilietybę ir įsijungti į lenkų organizuojamą rezistencinę "Armija Krajova" ir eiti Vilniaus miesto apsargos komandanto pareigas. Duodant pilietybę dokumentuose jam ir gimimo vieta buvo nurodyta Lenkija, o ne Lietuva. Po žiaurių rusų tardymų dėl tų komandanto pareigų ir gynimosi, kad ne Lietuvoje gimęs, jam buvo užkrauti septyneri metai ištremimo... Įsijungdamas į karinę lenkišką Armia Krajova ir sutikdamas eiti Vilniaus miesto apsargos komandanto pareigas, jis tapo Lietuvai išdaviku, o Lenkijos didvyriu.

Siūlyčiau pasiskaityti apie "Armia Krajova" Pasaulio Lietuvio 1986 metų spalio mėn. Nr. 10, kur J. Dainauskas aprašo "Krikščionybė Lietuvoje ir lenkai", o puslapio devintasis yra pašvęstas "Armia Krajova". Ten rašoma: To teroro apogėjus buvo 1944. VII. 7-13 Armia Krajova daliniams įsiveržius į Vilnių. Tada ypač VII. 9-11 sistematiškai buvo ieškoma lietuvių, o užtikti be atodairios nužudomi. Visa tai

Armia Krajova darė siekdama apvalyti Vilniaus kraštą kai ATEISIANTI VILNIAUS IŠVADAVIMO VALANDA. Visa tai lenkai ir dabar laiko lenkų didvyriškumu. Taigi ir tasai Avos Sandargienės aprašytasis Petras Siemniška ten dalyvavo ir žudė vilniečius lietuvius.

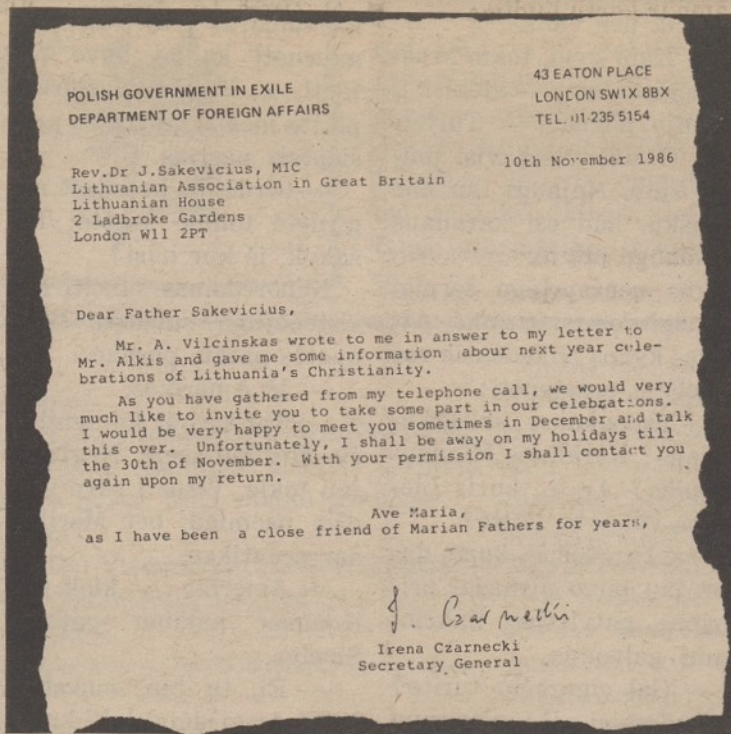
Lietuvių Namų Akcinės Bendrovės Nidos leidykla išleido to Lietuvos išdaviko ir žudiko, o lenkų didvyrio garbei knygą kaip Nidos leidinys Nr. 108.

To negana Londono moterų "Dainavos" sambūris vadovaujamas Janinos Krienės surengė Lietuvių Namuose tos knygos "Naikinamieji" pristatymo Londono lietuviams. Apie tą šaunų tos knygos pristatymą aprašė Europos Lietuvius Nr. 21, 1986 metų gegužės mėn. 22 dieną.

Ar tai ne "prolenkiškų" žmonių darbas, garbinti Lenkijos didvyrius.

Buvęs ministeris a. a. B. K. Balutis, jeigu gyvas būtų nutrauktų bent kokius ryšius su Lietuvių Sąjungos ir Lietuvių Namų Bendrovės valdybų žmonėmis. (Abi valdybos yra tų pačių asmenų).

Ir pagaliau pats paskutinio lenkiškas pasitarnavimas lietuviams. Perduodu jo kopiją:

Šis laiškas parodo, kas yra lenkų draugai Londone! Londono lietuviškoji, kaip ir lenkiškos parapijos yra įtrauktos į Westminsterio arkivyskupiją, kasmet išleidžiama žinyną su kunigų vardais ir pavardėmis ir parapijų adresais. Lenkų egzilinė vyriausybė gali susisiekti su lietuviškos parapijos klebonu dr. Jonu Sakevičium, be prolenkiškų globėjų Lietuvių Sąjungos valdyboje. Londono parapijos klebonas su ta lenkų egziline vyriausybe atsisakė ką bendro turėti.

Toliau norėčiau paminėti, kas yra atskalūnai. Imu davinius iš European Liaison Group pamfletu, kur

Sąjunga patiekė davinius. Ten sakoma:

Lietuvių Didžiojoje Britanijoje esama apie 6000. O Sąjunga skelbiama turinti apie 780 narių. Tai D. Britanijoje yra 5220 atskalūnų, kurie nieko nenori turėti su Lietuvių Sąjunga.

Stasys Kasparas
Londonas

FACTORY WORKER — Brass bed mfr. requires skilled assembler, fabricators, polishers, etc. Exp. essential/will train also. Best pay to qualified person/benefits.
Call 201-246-0900. (2-4)

MECHANIC

Journeyman. Must have 5 years exp. working on diesel engines in straight job trucks. Must have own tools. Night work, 4 PM-12:30 AM. Good benefits. Elizabeth, N. J. area. Call Gail at 201-289-8008 ext. 61 after 9:30 AM, or send resume to: GALLO WINE, P. O. Box 3469, Elizabeth, N. J. 07207-3469. (2-4)

TEBESU GYVAS...

PATAISA prie K. Janutos straipsnio "Apie prof. K. Alminą ir žemaičių separatizmą" atspausdintą "Dirvoje" 1986. 12. 18. Nr. 48.

Tame straipsnyje rašoma: "vienas iš Samogitia steigėjų Domas Jurkus mirė Kanadoje." Tuo tarpu D. Jurkus tebegyvena Montrealyje ir sveikas kai ridikas. Dar nelabai žiūri mirčiai į akis.

Kas liečia Samogitijos suvažiavimus Klaipėdoje reikia pasakyti, jog ir D. Jurkus nemažai prisidėjo prie pirmųjų dviejų suvažiavimų organizavimo. Jo iniciatyva korporacijos pasiuntiniai buvo suvesti ir su K. Mažonu bei P. Končiu ir pasiūlyti išrinkti garbės narius. Taipgi dalyvauja tuose suvažiavimuose. Tada gyvenau Klaipėdoje.

Domas Jurkus,
Montreal, Que.

• **Petras Maželis**, Los Angeles, Ca., režisierius, įvykusiame teatro festivalyje laimėjęs žyminį už "Valdovo" pastatymą, Dirvai paremti atsiuntė auką 20 dol. Ačiū.

• **Inž. Vaclovas Mažeika**, Park Ridge, Ill., atnaujinamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 23 dol. Ačiū.

• **Kun. Jonas Žvirblis**, Grand Rapids, Mich, seniau bendradarbiavęs Dirvoje, dabar pensininkas, prie prenumeratos pridėjo auką 33 dol. su linkėjimais Dirvos leidėjams. Ačiū.

• **J. Liuima**, Cleveland, Ohio, atnaujinamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 23 dol. Ačiū.

• **V. Civinskas**, Chicago, Ill., Dirvos bendradarbis, atsiuntė auką 33 dol. su šventiniais linkėjimais. Ačiū.

• **Adv. E. Armanienė**, Baltimorėje, Md., Vliko vicepirmininkė, atnaujinama Dirvos prenumeratą pridėjo auką 50 dol. Ačiū.

• **H. Suvaizdis**, Cicero, Ill., atnaujinamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 20 dol. Ačiū.

• **J. Kazlauskas**, Waterbury, Ct., Dirvai paremti prie prenumeratos pridėjo auką 33 dol. Ačiū.

• **G. Juškėnas**, Cleveland Hts., Ohio, Dirvai paremti prie prenumeratos pridėjo auką 33 dol. Ačiū.

• **J. Yurkus**, Etobicoke, Ont., atnaujinamas Dirvos prenumeratą, pridėjo auką 23 dol. Ačiū.

A. A.

DIPL. EKONOMISTUI

VIKTORUI RAULINAIČIUI

mirus, jo žmonai Dr. BIRUTEI, dukteriai
bei kitiems giminėms reiškiamo užuojautą.

Emilis ir Julija
Sinkiai

A. A.

VIKTORUI RAULINAIČIUI

mirus, žmonai Dr. VALERIJAI BIRUTEI,
dukrai RŪTAI MULOKIENEI su vyru RI-
MU, jų dukrelėm UNDINEI, RIMAI, AUŠ-
RAI, giminėms bei artimiesiems reiškiamo
mūsų giliausią užuojautą ir liūdime kartu.

Albina ir Pranas
Kašubai

A. A.

ALEKSUI MASKOLIŪNUI

staiga mirus, jo žmoną MELANIJĄ, dukte-
ris bei jų šeimas užjaučiame ir kartu liūdime.

Emilis ir Julija
Sinkiai

A. A.

ANTANUI BANKAIČIUI

mirus, jo žmoną MARIJĄ ir sūnų HENRIKĄ
su šeima bei visus artimuosius nuoširdžiai
užjaučiame.

Antanina ir Pranas
Petraičiai

A. A.

ALBINUI MAURUKUI

iškeliavus Lietuvoje į amžiną poilsį, jo bro-
liams Dr. JONUI ir JUOZUI MAURUKAMS
bei jų šeimoms reiškiamo gilią užuojautą.

Lili ir Vladas
Bložės

Parama Dirvai

Atnaujindami prenume-
ratą ir kitomis progomis
Dirvai aukojo:

V. Buinienė, Philadelphia 15.00
Kun. J. Žvirblis,
Grand Rapids 33.00
V. Mažeika, Park Ridge 23.00
A. Nakas, Sunny Hills .. 3.00
K. Gaižutis, Euclid 5.00
J. Pilmonas, Hickory Hills 3.00
K. Bačauskas,
Woodhaven 13.00
L. Petrikonis, Juno Beach 15.00
J. Dunduras, Cleveland 8.00
K. Bruožis, Cleveland .. 8.00
X. Y., Chicago 33.00
J. Liuima, Cleveland 23.00
P. Paliulis, Cambridge .. 8.00
A. Misiulis, Lemont 13.00
V. Civinskas, Chicago .. 33.00
K. Damijonaitis, Deerfield 5.00
G. Dargis, Mequon 18.00
P. Povilaitis, Great Neck 13.00
V. Anelauskas,
Los Angeles 8.00
A. Burneika, Hartford .. 8.00
T. Bartkus, Sarnia 13.00
E. Ribokienė, Brockton .. 10.00
E. Rašytinis, Detroit 10.00
P. Varkala, London 33.00
J. Širka, Chicago 8.00
A. Muliolienė, Euclid 15.00
Viktoras ir Veronika Sutkai,
Bad Kreuznach 5.00
T. Jurcys, St. Petersburg 10.00
D. Gatautienė, Cleveland 5.00
J. Glemža, Vokietija 8.00
S. Antanaitis, Chicago .. 15.00
A. Dirba, Philadelphia .. 10.00
J. Liaukus, St. Petersburg 8.00
Br. Tarutienė, Willowick 3.00
A. Čėsna, Cleveland 8.00
P. Matas, Cleveland 5.00
A. Sušinskas, Cleveland 5.00
Adv. E. Armanienė,
Baltimore 50.00
O. Žukas, Los Angeles .. 8.00
J. Mačėnas, Chicago 8.00
X. Y., Willoughby 25.00
P. Bielinis, Cleveland .. 5.00
J. Kaunas, Euclid 3.00
R. Bužėnas, Los Angeles 33.00
G. Venk, Santa Monica .. 3.00
Vl. Stropus, Chicago 18.00
J. Rimkūnas,
New Buffalo 33.00
A. Drasutienė, Chicago .. 4.00
Br. Elsbergas, Surfside 10.00
Pr. Lekutis, Fruitport 3.00
K. Miškinis, Rochester .. 5.00
V. Rociūnas,
Independence 8.00
P. Šernas, Toronto 33.00
P. Nikols, Boston 3.00
P. Trybe, Dorchester 3.00
P. Maželis, Los Angeles 20.00
R. Mickevičius, Cleveland 5.00
S. Bliudnikienė, Rochester 5.00
G. Janušonis, Rochester 15.00
E. Manomaitis, Roxbury 3.00
E. Trečiokas,
Singer Island 13.00
A. Rastauskas,
Richmond Hts. 7.00
R. Vaičaitis, W. Nyack .. 8.00
Ch. Bogushas, Midleburg 8.00
Dr. S. Žmuidzinas,
Columbus 3.00
H. Suvaizdis, Cicero 20.00
S. Čipkus, Willowick 10.00
X. Y., Willoughby 3.00
V. Banevičius, Westboro 10.00
B. Tamulionis, Toronto .. 8.00
J. Kazlauskas, Waterbury 33.00
V. Kecorius, Toronto 3.00
M. Kizis, Tecumseh 3.00
V. Bakūnas, Willowick .. 8.00
J. Yurkus, Etobicoke 23.00
J. Mockaitis, Cleveland .. 8.00
G. Jurkėnas, Cleveland 33.00
A. Cook, Stone Ridge 6.00
G. Natkevičienė,
Willoughby 3.00
A. Šiaučiušienė,
Cleveland 10.00
Br. Bagdonas, Oakville .. 3.00
K. Tamošiūnas, Parma .. 3.00

J. Lesčinskis, Dorchester 8.00
S. Stulpinas, Lake Worth 8.00
H. Andruška, Woodhaven 33.00
JJ. Skirmuntas, Kenosha 3.00
M. Kleinaitis,
St. Petersburg 13.00
B. Zeikus, Crownsville .. 7.00
K. Laskauskas, Baltimore 3.00
J. Lapinskas, Chicago .. 13.00
P. Rimkus, Chicago 3.00
J. Lekas, Chicago 5.00
G. Meilus, Chicago 3.00
J. Musteikis, Rochester .. 3.00
J. Augutis, Rockford 13.00
I. Germanas, St. Pete. .. 3.00
St. Maurukienė,
Algonquin 10.00
P. Balynas, Dearborn .. 13.00
A. Grigaitis, Manchester 3.00
A. Šetikas, St. Catharines 3.00

V. Rugienius, Livonia .. 8.00
V. Mariūnas, Cleveland .. 3.00
L. Šulcas, Dearborn 3.00
A. Rūkas, St. Petersburg 8.00
P. Sideravičius, Chicago 10.00
Dr. E. Jansonas,
Osterville 13.00
A. Lapšys, Bloomfield .. 25.00
J. Vaineikis, Chicago 10.00

Visiems aukotojams nuo-
širdžiai dėkojame.

• Korp! Neo-Liahuania
pirmininkė Kazė Brazdžio-
nytė persikėlė į naują gy-
venamą vietą. Jos adre-
sas: 511 So. Noltan Ave.,
Willow Spring, Ill. 60480.

A. A.

VERONIKAI BRAZIULEVIČIENEI

mirus, jos dukterim REGINAI NASVYTIE-
NEI ir LAIMUTEI JARAŠŪNIENEI ir jų
šeimoms reiškiamo gilią užuojautą.

Malvina ir Jonas
Švarcai

Laimutė ir Donald
Kormos

A. A.

VERONIKAI-VALERIJAI
BRAZIULEVIČIENEI

mirus, dukroms LAIMAI JARAŠŪNIENEI
ir REGINAI NASVYTIENEI bei jų šeimoms
nuoširdžią užuojautą reiškia.

Los Angeles
Lietuvių Tautiniai Namai

A. A.

VYR. SKAUTEI
VERONIKAI-VALERIJAI
BRAZIULEVIČIENEI

amžiams užmerkus akis, gilią užuojautą reišk-
kia skautininkėms LAIMAI JARAŠŪNIE-
NEI, REGINAI NASVYTYTIENEI, VILIJAI
NASVYTYTEI-KLIMIENEI ir jų šeimoms.

Clevelando Skautininkių
Draugovė

A. A.

ANTANINAI KUTRIENEI

mirus, jos vyrui dipl. teisininkui JONUI
KUTRAI bei kitiems giminėms reiškiamo
užuojautą.

Emilis ir Julija
Sinkiai

PHILADELPHIA

**HENRIKAS SAVICKAS
PASITRAUKĖ Į POILSĮ...**

Karo audroms praužus, nemažas lietuvių pabėgėlių skaičius atsidūrė Philadel-

phijoje. Čia jau radome stipriai išsivysčiusią lietuvišką veiklą — veikė tris lietuviškos parapijos, nemažas skaičius pašalpių klubų, buvo spausdinami keli laikraščiai, veikė radijo programa. Laikui bėgant daug kas

Henrikas Savickas

visų susirinkusių vardu — dovana — spalvotas televizijos aparatas. Pats vakaras buvo pajavirintas Kasinskų šeimos trumpu koncertu.

Baigus vakariene, meninę bei oficialią dalį, dar ilgai svečiai nesiskirstė. Dalinosi išpūdžiais, mezgėsi nuoširdus pabendravimas.

Philadelphiečiai įvertino žmogų, išdirbusį tiek metų, atsisakant poilsio ir laisvalaikio tik kad kitiems patarnauti gimtąja lietuvių kalba. Ilgai mes Tave, Henrikai, už įdėtą tavo darbą neužmiršime. Valio ir ilgiausių — sveikiausių Tau metų! (d)

Tėvynės Lietuvos žemelei amžinam poilsui priglaudus

A. A.

ONĄ PETRULYTĘ,

Jos mylimuosius sesutę VALYTĘ, svainį muziką ANTANĄ SKRIDULIUS, Daytona Beach, Floridoje, nuoširdžiai užjaučiame ir dalinamės šio skaudaus netekimo išgyvenimais.

Stella ir Vytautas Abraičiai
Vincenta ir Pranas Barai
Teodora ir Alfonsas Ilekiai
Veronika ir Jurgis Janušaičiai
Irena ir Jonas Kapčiai
Vladė ir Gediminas Lapėnai
Bronė ir Jonas Lepeškai
Jadvyga ir Juozas Paliuliai
Zosė Purienė
Janina ir Mečys Rumbaičiai
Marytė ir Stasys Šarauskai
Valė Šileikienė

Brangiai motinai ir senelei

A. A.

VERONIKAI BRAZIULEVIČIENEI

mirus, LAIMAI ir EMANUELIUI JARAŠŪNAMS, REGINAI IR JONUI NASVYČIAMS, jų šeimoms ir artimiesiems reikiame gilią užuojautą.

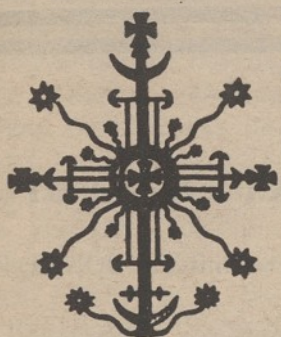
Antanina ir Pranas
Petraičiai
Jūratė ir Juozas
Šepikai

A. A.

DR. ANTANUI JASIUI

mirus, žmonai Dr. IRENAI JASIENEI-SAKAVIČIŪTEI ir visiems artimiesiems reikiame gilią užuojautą.

Antanina ir Adas Deikiai
Irena, Gintaras ir jų šeimos

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

TRYNS MODERNIŠKOS KOPLYČIOS

2533 West 71 St., Chicago, Ill.

1410 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: 476-2345

AIKŠTĖ AUTOMOBILIAMS STATYTI

pasikeitė — daugelis klubų užsidarė, sustojo eiti lietuviški laikraščiai, tik parapijos ir radijo programa lietuvių kalba dar tebeegzistuoja iki šiai dienai. Keitėsi radijo programos, jų "sponsoriai", redaktoriai bei pranešėjai. Vienas tačiau iš ilgiausiai kalbėjusių — pranešėjų buvo Henrikas Savickas, kuris savo darbą tęsė net 32 metus. Praleides tiek daug laiko prie mikrofono, negaudamas jokio nuolatinio atlyginimo ir pajutęs "antros" jaunystės nuovargį, nutarė savo darbą užleisti jaunajai kartai.

Susidarė radijo klausytojų būrelis, iniciatorių, kurie nutarė Henrikui Savickui suruošti pagerbimo bei atsisveikinimo vakarą lapkričio 29 d. Lietuvių Namuose.

Susirinko virš šimto klausytojų būrelis ir prie skaniai pagamintos K. Pusniko vakarienos tikrai maloniai ir nuotaikingai praleido vakarą.

Vakarą atidarė Lietuvių Namų valdybos pirmininkas V. Matonis. Pasveikino susirinkusius, supažindino su vakaro programa ir nedelsdamas laiko, pristatė pagrindinį šio vakaro kalbėtoją, dabartinį "Kario redaktorių B. Raugą tarti įvadinį žodį. Savo kalboje B. Raugas supažindino susirinkusius su lietuviška veikla Philadelphijoje, o ypatingai daug istorinių žinių pateikė iš lietuviškų radijo valandėlių išsivystymo bei veiklos.

Vėliau sekė sveikinimai — Lietuvių bendruomenės Philadelphijos vardu kalbėjo J. Dantienė; Piet. N. Jersey — V. Volertas; J. Drumstas — Vyčių 3 kuopos vardu.

Ypatingai didelę staigmeną padarė prof. J. Stuko atvykimas ir nuoširdus pasveikinimas tartas "Lietuvių Atsiminimų" radijo valandėlės vardu. Po visų sveikinimų prabilo Henrikas Savickas, padėkodamas vakaro rengėjams, kalbėtojams bei visiems susirinkusiems už padarytą jam tokią malonią staigmeną. Jam baigus kalbėti, buvo įteikta

TECHNICIANS

New Mitsubishi Dealer opening in Wallingford needs technicians. Sick days, holidays, uniforms, health insurance, incentive plan. Call 203-269-7808 for interview with Dennis DeCosta. (49-2)

DOCK WORKERS

FULL TIME

\$9.89 PER HOUR

We are looking for hardworking, responsible people.

PART TIME POSITIONS ALSO AVAILABLE

Applications will be taken Monday - Friday between 9 AM - 4 PM

ROADWAY EXPRESS, INC.

Exit 45 off I-80 on Route 715 South Tannersville, PA. (717) 629-1030

Affirmative Action/Equal Opportunity Employer M/F. Minority and/or female applicants are encouraged to apply.

(49-2)

MOULDER OPERATOR

Full time expd. Moulder Operator needed for production wood shop. Negotiable pay, fringes. Call BARRY AT WOODBINE CORPORATION IN SOUTH WINDHAM, CONN 203-423-8443

(49-3)

**METAL
POLISHERS
SPRAYERS
FACTORY
WORKERS**

We are in need of experienced Metal Polishers, Sprayers and factory workers for the Passaic, N. J. operations. The individuals we are seeking must have experience in Polishing, Spraying & Factory work.

We are a major Lamp, Wall Decor and Accessory manufacturer. We offer an attractive salary and outstanding benefits program.

**PLEASE APPLY IN PERSON ONLY
COORDINATES DIV.
OF ETHAN ALLEN
INC.**

**1 Market Street
Passaic, N. J. 07055**

An Affirmative Action
Equal Opportunity Employer m/f (49-2)

KITCHEN COUNTER TOPS

Person needed to make up kitchen counter top in manufacturing plant. Some experience necessary. Full benefits. Medical, Major Medical, life insurance, profit-sharing, paid holidays & vacation. Apply at Senson, Inc., 1340 East St, New Britain, Conn.

**OWNER/OPERATORS
NEEDED**

**APPLY IN PERSON
STREICHLER TRUCKING INC.**
100 Caven Point Rd Jersey City, N.J.

TRUCK MECHANIC — Major bulk carrier looking for mechanic with Mac & Cummings exp. & own tools. Trailer exp. helpful. Good pay & full bnfts. Must be able to work & supervise. Apply Schwerman Trucking Co., 284 Sunnyside Rd, Somerville, N.J. 201-874-5611. Equal Opply Employer

MECHANIC

For Bergen Cty construction co, 5 yrs exp, hvy equipment, gas & diesel, truck repairs, electrical exper, welding, etc., technical training preferred, union shop, medical, uniforms, vacations, etc. Call 201-943-7500. (1-3)

**OIL BURNER
SERVICE
TECHNICIAN**

Looking for a change with an opportunity for advancement? Immediate opening for a licensed Technician. Excellent wages, retirement plan, paid vacations and many company benefits. Call Tony at Trolano Oil Company, Enfield, Conn. (203) 745-0321. (49-2)

**NEW!
WENDY'S
NEW!**

Wendy's Old Fashioned Hamburgers is opening a new store on 1030 Silas Deane Highway in Wethersfield (formerly Mickey's Drive-In). Immediate openings for all shifts — Breakfast, Lunch & Closing — UP TO \$5.00 PER HOUR TO START. Uniforms, training & growth provided. Apply in person Monday through Friday, from 9 a.m.-5 p.m.

An Equal Opportunity Employer (1-3)

**National Domestic Mfg. Has Immediate Openings
In The Following Positions**

- **MULTI-NEEDLE QUILTING MACHINE OPERATORS**
- **GARNETTING MACHINE OPERATORS**

Exc. Benefits Inc. Full Master Medical

Apply In Person To:

Mr. Vinnie Letendre, Plant Mgr.

Mon.-Fri. 7:30 a.m. to 5 p.m.

HOLLANDER HOME FASHIONS

915 DWELLY ST., FALL RIVER, MASS. 02724

(2-4)

Rytas Babickas...

(Atkelta iš 1 ps1.)

gintinis ir jų pouselėtojas, susigyvenęs su a. a. Alfonso Mikulskio lietuviškos liaudies dainos interpretacija, taip pat gyvai juto kasdieninio gyvenimo pulsą, jaunų žmonių nuotaikas ir lietuviškos pramoginės muzikos trūkumą. Jis tvirtino, kad "mes, lietuviai, esame per daug užsikonservavę, jei nepavartoti žodžio 'atsilikę'. Mes pompastiškai ir dirbtinai iškeliame klasikinės muzikos vaidmenį, sukurdami "aukštą" muzikinės kultūros sampratą, nors klasikinė muzika nėra skirta plačiai masei ir klasikinės muzikos koncertai yra lankomi tik nedidelės saujelės jos mėgėjų. Mes garbiame tragediją ir dramą, bet vengiame juoko ir komedijos, nors yra žymiai lengviau publiką pravirkdyti, negu ją nuoširdžiai prajuokinti ar pralinksminti." Vos oktetui spėjus "išpilietinti" Clevelande, pradėjo plaukti kvietimai į vi-

sas lietuvių nausėdijas, gastroliuojant beveik kiekvieną savaitgalį. Spauldoje pradėjo rodytis ilgi reportažai, aprašantys klausytojų nuotaikas bei paties repertuaro detales, bet nepajėgiant į oktetą pažvelgti iš profesinio kritiško taško. 1964 metų "Draugo" vasario 29 dienos laidoje Chicagoje įvykusį oktetų koncertą Santaros-šviesos vakare visiškai suniekino Juozas Strolia. Anot jo, koncertas "nuvylęs suklaidintus klausytojus" kaip "visiškai suniekinės klasikinės koncertų paskirtį". Kritikas buvo taip įpykęs, kad teigė, jog "amerikietis kritikas kelių žodžių sakinių suniekintų ne tik koncertų rengėjus, bet ir pačią publiką"... Bet atrodo, kad publika buvo labai patenkinta... Didžiausias kritiko nepasitenkinimas buvo tuo, kad oktetas atėjo į mus su nauja pramogine daina, neversdamas šimtą kartų klausytis visiems pažįstamų, nuvalkiotų melodijų,

Muz. Rytas Babickas ir sol. Irena Grigaliūnaitė (vidury) su Clevelando vyrų oktetu atliekant meninę programą Dirvos sukaktuviniame baliuje, minint laikraščio 60 metų sukaktį.

J. Garlos nuotr.

seniai įkyrėjusių ir atsigabentų dar iš stovyklinio gyvenimo "klasiškų" dienų. Tų pačių metų kovo mėnesį V. A. Šimkus "sunaikino" J. Stroliaus šališką recenziją, atremdamas neloģiškus jo argumentus, kuriais kai kurie pripažinti muzikos žanrai buvo nurašyti į "fizinės" muzikos sritį, arba numenkinus muzikinį ritmo vaidmenį, kuris vistiek yra vienas iš muzikos pagrindinių elementų. 1974 m. balandžio mėn. 13 dienos "Drauge" mūsų iškilusis muzikas ir kritikas Vladas Jakubėnas parašė ilgą ir išsamią oktetų recenziją, kurioje labai pozityviai pristatė oktetų dainavimo stilių, balsų skambėjimą ir pastebėjo, kad visos dainos pasižymi puikiu aranžamentu, o "dainavimo stilius yra glaudžiai surištas su klasiškai romantišku skambesiu".

"Oktetą ikūriau, neieškodamas kokios nepaprastos kultūrinės misijos, tik, suradęs būrelį gražiabalsių dainos entuziastų, pasijutau verčiamas noro, per dainą, nešti džiaugsmą ir estetinę pramogą", kalbėjo man Rytas specialaus pokalbio "Dirvai" metu oktetui besiruošiant naujam koncertų ciklui prieš dešimtį metų. Ir taip skriejo Ryto gyvenimas dienos "dainos sparnais" — diriguojan, akompanuojant, repetuojant, aranžuojant, ieškant naujų kūrinių, gastroliuojant ir... nesivaišiant asmenišką garbės ar viešo pripažinimo, kurio pagaliau susilaukė, kai Clevelando Lietuvių Namai jam paskyrė 1980 metų kultūrinę premiją už nuopelnus muzikos ir sporto srityse.

Ateina rytojus be Tavęs, Rytai, bet... Čiurlionio Ansamblis, savo šaknis įleidęs mūsų amžinoje sostinėje Vilniuje, virš 35 metų naudojosi tavo talentu ir darbu, ir jis gyvuos toliau, nes "idėjos, jei didžios, nemiršta, kaip žmonės". Šv

Jurgio parapijos choras, tęsdamas Tavo darbą ir vykdydamas Tavo dvasinį testamentą, nesustos giedojęs, nors pasigies Tavo šypsenos ir Tavo kietos rankos. Vyrų oktetas, kurį tiek daug metų puosė ir moteris, solistė Irena Grigaliūnaitė, pajus gilią spragą, bet negesta viltis, kad ir jis liks ištikimas dainai, kuria jis tiek tūkstančių lietuvių ir nelietuvių linksmينو ir džiugino. Tavo namuose stovi dešimtys trofėjų ir laimėjimų taurių — tai Tavo palikimas ir darbo bei gabumų įrodymas.

Ilsėkis ramybėje, mielas Rytai. Įmynei per daug gilius pėdsakus laisvojo pasaulio lietuvių širdyse, kad būtų pavojus likti užmirštu. Tik bus graudus ryto-

jus be Tavęs ir Tavo mylimai Aušrai, ir Tavo motinai, ir Tavo seseriai Gintrai.

Aurelija Balašaitienė

• "Mūsų Vaikas" administracija praneša, kad pradėdant sekančiu numeriu, leidinys bus siunčiamas tik tiems asmenims, kurie yra gražinę vieną iš apklausinėjimo formų, ar parašę laišką. Leidinys yra skiriamas jaunom šeimom su mažamečiais vaikais, jį paruošia Montessori mokytojos, finansuoja LB švietimo tarnyba, Montessori draugija ir skaitytojų aukos. Jei kas nori leidinį gauti, rašyti: "Mūsų Vaikas", 3704 West 68 Street, Chicago Illinois 60629, parašant, kodėl jūs domitės šiuo leidiniu.

A. A.

RYTUI BABICKUI

mirus, žmonai AUŠRAI, motinai MARTAI BABICKIENEI, sesutei GINTRAI NARIENEI, giminėms ir artimiesiems reiškiamo nuoširdžią užuojautą.

Grażina, Raimundas ir Petras
K u d u k i a i

MUZIKUI, INŽ. RYTUI BABICKUI

mirus, jo žmonai AUŠRAI, jo mamytei MORTAI BABICKIENEI ir sesutei GINTRAI NARIENEI reiškiamo nuoširdžiausią užuojautą.

L.K.V.S. Ramovė Clevelando
Skyrius

Clevelando vyrų oktetas su Rytu Babicku (vidury) pirmąsiais savo gyvavimo metais.

Taupa

- Lithuanian Credit Union
- Lietuvių kredito kooperatyvas
- Tel. (216) 481-6677

TAUPYKITE IR SKOLINKITĖS
vieninteliame lietuvių kredito
kooperatyve Ohio valstijoje.

**KIEKVIENA SĄSKAITA FEDERALINĖS
VALDŽIOS APDRAUSTA IKI \$100,000.**

**MOKAME AUKŠTESNES
PALŪKANAS UŽ:
TAUPYMO SĄSKAITAS
CERTIFIKATUS
IRA SĄSKAITA
PENSIJŲ ČEKIŲ
SĄSKAITA
(DIRECT DEPOSIT)**

**SKOLINAME GERES-
NĖMIS IŠSIMOKĖJIMO
SĄLYGOMIS:
ASMENINIAMS REI-
KALAMS. AUTOMOBILIŲ
PIRKIMUI. NAMŲ
PAGERINIMUI. NAMŲ
PIRKIMUI (morgičiai).**

Atliekame visus bankinius patarnavimus. Parduodame pinigines perlaidas (money orders), traveler's cheques, priimame telefono, elektros, šildymo ir vandens sąskaitas.

DARBO VALANDOS:

Antradieniais, trečiadieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais nuo 10:00 val. r. iki 2:00 val. p. p.
Penktadieniais nuo 2:00 val. p. p. — 6:00 val. vak.
adv. A. Širvaičio įstaigos patalpose Lietuvių namuose.
877 East 185th St., Cleveland, Ohio 44119

SEKMADIENIAIS
11:00 val. r. — 12:00 val. dienos
Dievo Motinos parapijos patalpose
18022 Neff Rd., Cleveland, Ohio 44119

CLEVELANDO PARENGIMAI

• SAUSIO 18 D. — S. Ky-mantaitės-Čiurlionienės minėjimas Lietuvių Namuose. Ruošia s'cautininkų draugovė.

• SAUSIO 25 D. Vysk. P. Baltakio vizitas Šv. Jurgio parapijoje.

• VASARIO 7 D. Kėgliavimo turnyras, Wickliffe Lanes, 30315 Euclid Ave.

• VASARIO 15 D., sekmdienį, 4 val. p. p. Dievo Motinos parapijos salėje Vasario 16 minėjimas. Rengia ALT ir LB.

• VASARIO 28 D., šeštadienį, Pilėnų tunto skautų tradicinis blynų balius.

• KOVO 1 D. Taupos kredito kooperatyvo narių metinis susirinkimas Dievo Motinos parapijos svetainėje.

• KOVO 8 D. Koncertas Dievo Motinos parapijos salėje. Vilija Mozoraitytė, Ramin-ta Lampsatyte, Michel Collars. Rengia Vasario 16 gimnazijai remti komitetas.

• KOVO 29 D. Skautų tradicinė Kaziuko mugė.

• BALANDŽIO 25 D. Renginys Dainavos Globos Komiteto Clevelande.

• BALANDŽIO 26 D. Pir-moji komunija lietuviškai.

• GEGUŽĖS 9 D. Motinos dienos minėjimas. Rengia Šv. Kazimiero lituanistinė mokykla.

Skaityt ir platinkit
D I R V A

Palaimintojo arkivyskupo Jurgio Matulaičio 60-ties metų sukaktis nuo jo mirties bus minima Šv. Jurgio parapijoje sekmdien. sausio mėn. 25 d.

Palaimintojo globai bus pavedama ir jo bendravardė Šv. Jurgio parapija.

Šv. Mišias 10 val. 30 min. koncelebruos J. E. vyskupas Paulius Baltakis. Jis pasakys šiai sukakčiai skirtą pamokslą. Mišiose taip pat dalyvaus ir Clevelando ordinaras J. E. vyskupas Anthony Pilla.

Po sumos parapijos salėje bus iškilmingi pietūs.

Bilietai į pietus po 10 dol. asmeniui iki sausio 20 dienos gaunami: Šv. Jurgio parapijoje (431-5794), Patrijoje (531-6720) ir pas parapijos tarybos narius — Z. Obelenį (442-6810), S. Miglinienę (486-7730), Lietuvių klube (531-2131), Taupoje (481-6677).

KĖGLIAVIMO TURNYRAS

**Kur: WICKLIFFE LANES
30315 EUCLID AVE.
WICKLIFFE, OHIO 44092**

**Kada: 1987 VASARIO 7 D.
2:30 PM - 6:30 PM**

Po turnyro visi kviečiami į Lietuvių Namų apatinę salę vaišėm.

Dėl informacijos skambinkit:

**A. Nagevičiui — 945-4954 (namų) ar
884-9710 (darbo)**

E. Blumentaliui — 948-4375 (namų)
(2-3)

FLORIDA

Chief Medical Technologist needed for a progressive 131 bed hospital laboratory located in attractive and historic coastal community.
Contact: PERSONNEL DEPARTMENT
FLAGLER HOSPITAL
159 MARINE STREET
ST. AUGUSTINE, FLA. 32084.
EOE. (1-3)

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

**Della E., William J. Sr.,
William J. Jakubs Jr. ir
Barbara Jakubs Schmidt**
Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje. Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

FOOD SERVICE PROFESSIONALS

New England based food service company seeks growth oriented managers and assistant managers to work in the Connecticut market. As a private company we have been recognized by Restaurants and Institutions Magazine and Inc Magazine, as one of the top 500 fastest growing private companies in America. We offer 100% company paid benefits as well as a great opportunity for advancement. Send resume in confidence to:

T.J. MacDermott Corp
P.O. Box 158
Kingston, NH 03848
EQUAL OPPORTUNITY EMPLOYER

FURNITURE REPAIR TECHNICIAN

Experienced 3 or more years. Able to service case goods & upholstery. Able to service goods in shops or in customer's home. Vehicle and equipment will be provided. 40 hour work week. Great benefits & excellent starting salary. Experience, professionalism & good writing skills a must.

Furniture Corporation

If interested apply in person or call Tuesday thru Friday 10 AM-6 PM
201-750-0450
429 Rt. 1 So.
Iselin, NJ
E.O.E.-M/F
(2-5)

Superior Savings

ASSOCIATION

**MOKAME AUKŠČIAUSIUS NUOŠIMČIUS UŽ
SANTAUPŲ INDĖLIUS**
Kiekviena santaupų sąskaita apdrausta iki
\$ 100,000.00

PASKOLOS TEIKIAMOS:

- namams pirkti,
- rezidenciniams ir komerciniams pastatams statyti,
- namų remontams,
- kvalifikuotų studentų mokslui

Smulkesnių informacijų dėl taupomųjų indėlių ir paskolų sąlygų teiraukitės

Superior Savings

Pagrindinis skyrius

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Telefonas: 481-3008

DARBO VALANDOS: Kasdien nuo 9:00 iki 4:00, penktadieniais 9:00 iki 6:00; šeštadieniais 9:00 iki 2:30.

TURINGA KULTURINĖ POPIETĖ

Clevelando skautininkių draugovė, vadovaujama s. Irenos Gedrienės, tęsia ilgametę tradiciją, rengdama įdomias ir turingas kultūrinės popietės, Clevelando lietuviams suteikdama kelias gilaus estetinio pasigėrėjimo valandas jaukioje ir šeimyniškoje skautiško vaisingumo aplinkoje. Dažniausiai parenkama tema, kurioje iškeliama lietuvių moterys, padariusios didelį įnašą į mūsų kultūros lobyną, ar žadančios jį praturtinti savo najais talentais.

Šių metų kovo 13 dieną sukanka 100 metų nuo Sofijos Kymantaitės-Čiurlionės gimimo. Tai didelio talento ir gilaus intelekto moteris, mūsų genijalaus kompozitoriaus ir dailininko Mikalojaus Konstantino Čiurlionio žmona. Su jos kūrybiniu palikimu sekmadienį, sausio 18 dieną, 4 val. popietį Clevelando Lietuvių Namų didžiojoje salėje mus supažindins taip pat neeilinė paskaitininkė Dalia Sruogaitė - Bylaitienė, dramaturgo Balio Sruogos ir iškilios istorikės Vandos Daugirdaitės - Sruogienės dukra. Prelegentės paskai-

tą menišku skaitymu pavairins Clevelando aktyvios skautininkės ir skautės: Vilija Nasvytytė-Klimienė, Danguolė Vodopalienė, Dalia Mačienė ir Darna Dundurienė.

Maloni staigmena bus jaunos pianistės debiutinis koncertas, kurio metu girdėsime keturis M. K. Čiurlionio kūrinius. Tai Laima Šarkaitė iš Omahos lietuvių šeimos, studijavusi Nebrasos ir Wesleyan universitetuose, o Clevelando Valsybiniam universitete dabar studijuojanti pianiną ir dainavimą su tikslus įsigyti magistro laipsnį. Laima Šarkaitė baigė Omahos lietuvių mokyklą ir kalba puikiai lietuviškai. Ji šoko tautinių šokių grupėje ir buvo visą laiką aktyvi skautė. Ji pianiną studijuoja pas mums puikiai pažįstamą prof. Andrių Kuprevičių. Jaunosios Laimos debiutas pavairins mūsų popietės programą ir supažindins Clevelando lietuvius su nauju talentu. O tas faktas, kad ji yra skautė, savaime didina mūsų skautiškos seriškos talkos jėgas.

Skautininkių draugovė taip pat planuoja visus svečius pavaišinti prie jaukios žvakių šviesos ir sudaryti tikrai šventišką ir iškilų atmosferą. Kaip paprastai, jos tikisi gausingo klausytojų būrio, kuris pasižymi ne tik kultūrinių įvykių rėmimu, bet taip pat nuoširdžiai ilgisi renginių, siūlančių turinį ir progą susimąstyti, po programos padiskutuoti, pasidalinti mintimis ir tuo pačiu atitrūkti nuo gyvenimo kasdienybės.

Aurelija Balašaitienė

Pianistė Laima Šarkaitė š. m. sausio 18 d., sekmadienį, 4 val. p. p. Clevelando Lietuvių Namų viršutinėje salėje skautininkių draugovės rengiamoje kultūrinėje popietėje skambins M. K. Čiurlionio kūrinius.

J. Garlos nuotr.

Jungtinis choras, diriguojamas A. Bielskaus, gieda per a. a. Rytą Babicko atsisveikinimą Jakubauskų koplyčioje. V. Bacevičiaus nuotr.

ATSIŠVEIKINTA SU RYTU BABICKU

Atsisveikinimas su a. a. Rytu Babicku įvyko š. m. sausio mėn. 7 dienos vakare Jakubauskų laidotuvių koplyčioje, dalyvaujant gausiam būriui velionio giminių, bičiulių ir gerbėjų. Atsisveikinimą pravedė Aušros Babickienės brolis inž. Arvydas Barzdukas iš Washingtono.

Maldoms vadovavo šv. Jurgio parapijos klebonas kun. Juozas Bacevičius. Velionį pagerbė visų trijų muzikinių vienetų jungtinis choras, diriguojant Algirdui Bielskui, su Ona Mikulskienės kanklių orkestro palyda. Atsisveikinimo ir užuojautos žodžius tarė: Vladas Plečkaitis — Čiurlio Ansamblio vardu, Valdas Žiedonis — Clevelando Vyrų Okteto, Pranas Razgaitis — šv. Jurgio parapijos komiteto, choro ir Clevelando ateitininkių, Algirdas Bielskus — sportininkių, Rita Kliorienė — buvusių tinklininkių, dr. R. Gaška iš Chicagos — draugų ir studijų kolegų, Mrs. Kuzas — Daytono klebono kun. Kataraskio, ir Vladas Čyvas — Lietuvių Bendruomenės.

Sekantį rytą, sausio 8 d. susirinkus dideliui skaičiui palydovų, šv. Jurgio parapijos šventovėje kun. Juozas Bacevičius su koncelebrantu Dievo Motinos parapijos klebonu kun. Gedimynu Kijauskus, SJ, atnašavo

Marta Babickienė padeda gėlę ant sūnaus a. a. Rytą karsto. V. Bacevičiaus nuotr.

gedulingas Mišias, kurių metu giedojo ir vėl jungtinis choras, vargonais palydint Jūratei Blynaitei ir Ritai Kliorienėi, kuri, pakaitomis su Algirdu Bielskum, dirigavo aštuoneta giesmių, užbaigiant "Lietuva brangi". Ilga virš 60 automobilių vilkstinė palydėjo velionio karstą į Visų Sielų kapines.

VASARIO 16-OSIOS MINĖJIMAS CLEVELANDE

Minėjimas, kurį rengia ALT Clevelando skyrius ir JAV LB Clevelando apylinkė, įvyks sekmadienį, š. m. vasario mėn. 15 d. su pamaldomis abiejose lietuvių parapijų bažnyčiose ir iškilmingu minėjimu 4 val. p. p. Dievo Motinos parapijos salėje.

Kalbas pasakys mūsų žymus visuomenininkas, Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos pirmininkas bei Amerikos Lietuvių Tarybos vicepir. dr. Leonas Kriaučeliūnas iš Chicagos ir John Carroll Universiteto Sovietų bei Rytų Europos Studijų Instituto direktorius prof. dr. Michael S. Pap.

• PERKANT IR PARODANT NAMUS prašome kreiptis į ČIPKUS REALTY, 31715 Vine St., Willowick, Ohio 44094. Tel. 943-0910.

• PATRIA prekybos namuose, 794 E. 185 Street, Clevelande, yra didelis pasirinkimas vietinių ir importuotų maisto produktų, įvairių skanumynų, lietuviškos juodos duonos, o dovanų skyriuje yra gintaro, plokštelių, audinių, knygų ir lietuviškų sveikinimo kortelių. Prašome atsilankyti. Telefonas 531-6720.

APDRAUDOS reikalais geriausius patarnavimus gausite kreipdamiesi į OBELENIŲ apdraudos įstaigą — 6181 Mayfield Road, Suite 203, Mayfield Hts., Ohio 44124. Skambinti ZENONUI arba SAULIUI (216) 442-6810.

WAREHOUSE
Englewood distributor looking for part time warehouse help. Picking orders, shipping and receiving. Mon. to Fri. Non-smoker.
Call 201-567-1502 (2-5)

PUNCH PRESS SET-UP

15 minutes from Meriden-Wallingford line. Experience on sheet metal parts.

MERRIAM MFG.
124 Main St.
Durham, Ct.
203-349-3436 (1-2)

A. A.

VERONIKAI BRAZIULEVIČIENEI

mirus, giliai užjaučiame jos dukteris REGINĄ NASVYTIENĘ, LAIMUTĘ JARAŠŪNIENĘ, jų šeimas, visus artimuosius ir dailinamės jų liūdesiu.

Izabelė Jonaitienė,

Mega Barniškaitė,

Rimutė, Donatas ir Audra Nasvyčiai,

Rūta ir Douglas

McFadden

Jonas Gudėnas

DIRVA

SVEIKINO LIETUVOS ATSTOVĄ

Šv. Kalėdų ir Naujųjų 1987 metų proga JAV prezidentas ir ponias Reagan, viceprezidentas ir ponias Bush, Valstybės sekretorius ir ponias Shultz, JAV Protokolo šefė ir ponas Roosevelt, šv. Sosto pro nunciijos Ark. Pio Laghi, Washingtono ark. James A. Hickey, Washingtono meras ir ponias Barry, jr. atsiuntė sveikinimus ir linkėjimus Lietuvos atstovui ir poniam Bačkienai, kurie taip pat pasiuntė sveikinimus, linkėjimus aukštiesiems sveikintojams.

Svenčių proga O. ir S. A. Bačkiai pasikeitė sveikinimais su daugelio valstybių ambasadoriais ir jų žmonomis.

• Vilties draugijos valdyba savo posėdyje 1986 m. gruodžio 22 d. nutarė vietoj mirusio vicepirmininko Alekso Laikūno pakviesti vicepirmininko pareigoms valdybos kandidatą Juozą Kapočių, kuris kvietimą priėmė.

Juozas Kapočius yra ALT S-gos Bostono skyriaus pirmininkas, Lietuvių Enciklopedijos leidėjas, prityręs spaudos žinovas.

• Plk. Viktoras ir Veronika Sutkai, Vokietijoje, atsiuntė šventėms 5,000 dol. rašo: "Pinigus skiriame Vilties draugijos tautiniam darbui paremti. Sėkmingų Naujų Metų!" Ačiū už auką ir linkėjimus.

Skaitykit ir platinkit
D I R V A

A. A.

RYTUI BABICKUI

mirus, jo žmonai AUŠRELEI, visiems giminėms bei artimiesiems reiškiam gilią užuojautą ir liūdime kartu.

Rimutė, Donatas ir Audra
N a s v y č i a i

Rūta ir Douglas
M c F a d d e n

Mega Barniškaitė
Izabelė Jonaitienė

A. A.

RYTUI BABICKUI

mirus, gilią užuojautą reiškiam žmonai AUSRAI, motinai MARTAI BABICKIENEI, seseriai GINTRAI su šeima ir Čiurlionio ansamblui.

Margutis ir bendradarbiai

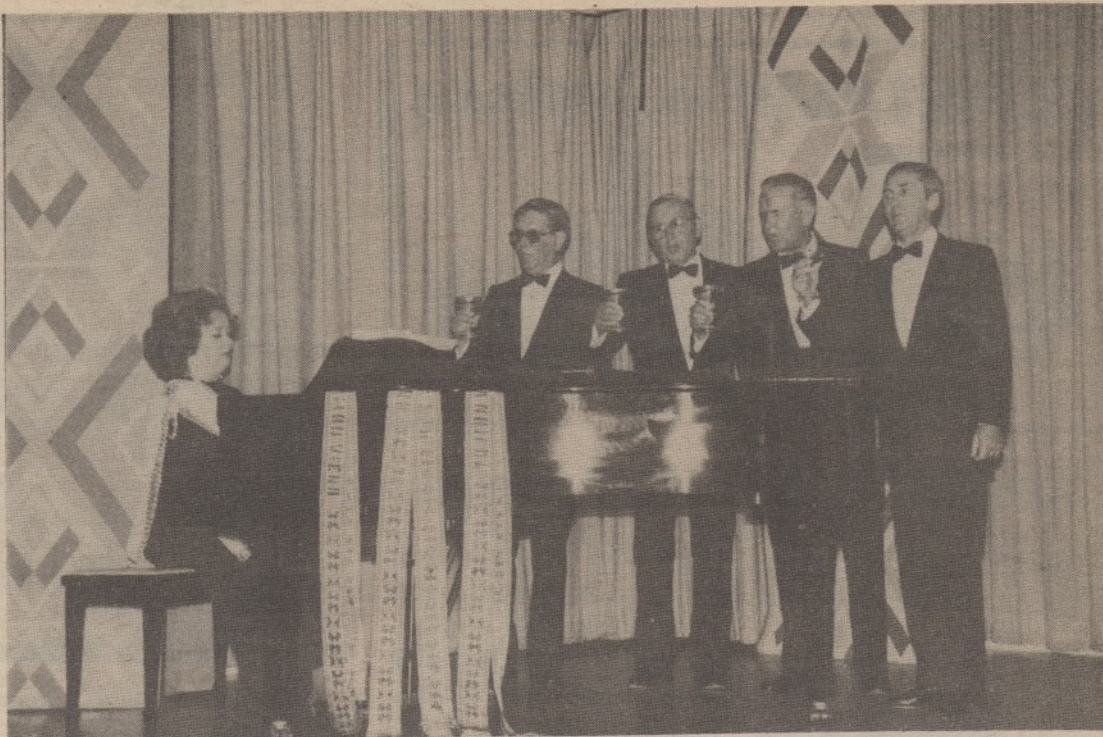
ČIURLIONIO ansamblio dirigentui ir
Clevelando Vyrų Okteto vadovui

A. + A.

RYTUI BABICKUI

mirus, žmoną AUŠRĄ, motiną MARTĄ, seserį GINTRĄ ir ČIURLIONIO ansamblį nuširdžiai užjaučiame dalindamiesi jų liūdesiu.

Dainavos Ansamblis

Los Angeles vyrų kvartetas ir pianistė Raimonda Apeikytė atliks meninę programą Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos rengiamame Chicagoje spaudos baliuje sausio 24 d.

MALONIAI KVIEČIAME VISUS DALYVAUTI AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SĄJUNGOS R E N G I A M A M E

SPAUDOS BALIUJE

1987 M. SAUSIO 24 D., ŠEŠTADIENĮ,
NIKO'S POKYLIŲ SALĖJE, 7600 SO. HARLEM AVE.
PRADŽIA 6 VAL. VAK. (KOKTEILIAI), 7 VAL. VAK. VAKARIENĖ. AUKA ASMENIUI, ĮSKAITANT IR BARĄ, 30 DOL.

Meninę programą atliks pianistė Raimonda Apeikytė ir Los Angeles vyrų kvartetas. Šokiams gros orkestras "Žara".

Registruotis telefonu pas Eleonorą Valiukėnienę 434-7270 arba Vida Jonušienę 448-7420 įst., 448-4520 namuose.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS
SĄJUNGOS VALDYBA

• A. A. Alekso Laikūno, DP laikais dirbusio "Mūsų Kelias" redakcijoje atminimui, L. Kaulinis, Philadelphijoje, Pa., atsiuntė 50 dol. Ačiū.

• Vytautas Petrauskas, Upland, Ca., siųsdamas auką, rašo: "Linkėdamas Dirvai ir jos veikėjams laimingų ir sėkmingų metų ir norėdamas paremti jūsų sunkų darbą, siunčiu 50 dol." Ačiū už linkėjimus ir auką.

LOS ANGELES

• Marijos Tūbelytės-Kuhlmann novelių rinkinio ĮSIBROVĖLĖ su tiktuvės įvyks Los Angeles Tautiniuose Namuose sausio 18 dieną, sekmadienį, 12:30 val. p. p., dalyvaujant pačiai autorei. Knygą aptars rašytojas Algirdas Gustaitis. Ištraukas skaitys žurnalistė Valerija Baltušienė. Dainuos Nepriklausomos Lietuvos Operos solistė Alodija Dičiūtė - Trečiokienė. Sutiktuves ruošia Lietuvių žurnalistų Sąjunga ir ALT S-gos Los Angeles skyrius. Lietuviškos sknygos draugai kviečiami atsilankyti.

Supažindinkit savo bičiulius

su **DIRVA**

Atsiųskit jų adresus.

Jie gaus keletą numerių VELTUI!

— — — — — A T K I R P T I — — — — —

DIRVA

P. O. Box 03206

Cleveland, Ohio 44103

Prašau siuntinėti Dirvą susipažinimui šiems asmenims:

Pavardė ir vardas

Adresas

Pavardė ir vardas

Adresas